

1995 - 2015 * 20 let

List

Revija za
kulturna in
druga
vprašanja
Občine
Šoštanj
in širše.

Slikar, učitelj, oče... intervju z
Urošem Potočnikom, str. 20

ISSN 1581-8373

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XX
ŠT. 14/15
27. AVGUST 2015
1,60 EUR

REPORTAŽA O BURNEM DOGAJANJU V TEŠ str. 8
NA TEKMOVANJU STARIH PUMP JE BILO VESELO str. 12
V GABERKAH SO MLELI RŽ str. 15
POTOPIS Z DALJNEGA SEVERA str. 30

Vabimo vas na

4. POLETNE FILMSKE VEČERE,
ki bodo v Kulturnem domu v Šoštanju
v četrtek, 27. avgusta 2015, ob 19.30 in
v petek, 28. avgusta 2015, ob 19.30.

Za vas smo pripravili nekaj arhivskih in nekaj povsem novih filmskih in video zapisov o zanimivostih in presenetljivostih našega življenja v Šoštanju in Šaleški dolini, pa tudi spremljevalni kulturni program in degustacijo.

Vedute in znani obrazi Šoštanja med letoma 1992 in 1994

Arhiv Rajka Zaleznika

Mešani pevski zbor Svoboda Šoštanj skozi čas

Arhiv Romane Sevčnikar

Prešanje jabolčnika

Dokumentarni film Rajka Pergerja

Topolšica, 9. maj 1945 – dan zmage

Dokumentarni film

Razdvojeno srce

Dokumentarni film Pine Špegel o ganljivi zgodbi ukradenega otroka Ivana Pirečnika

Bodi nevaren

Igrano-dokumentarni film Blaža Rogelška

Zgodba o družini Jevšenak

Video zapis iz zasebnega arhiva Valentina in Andreja Jevšenaka o življenju v Šoštanju in o prisilni izselitvi družine

Sodar

Reportažni film o sodarju Valentinu Jevšenaku

Ljubeč zbiratelj

Skrajšana verzija dokumentarnega filma Janija Napotnika o Zvonetu Čebulu

Ko ljudje stopijo skupaj

TV Skorno – Florjan

Zavzemi se za Smrekovec

Skrajšana verzija dokumentarnega filma

Družabne igre v Gaberkah

Video zapis Zalke Mikuž

B – X

Akcijski igrani film Andreja Mlakarja o napadu na tabor v Ribnem

Amuletova bitka

Igrani film Andreja Župevca

četrtek, 27. avgust 2015, ob 19.30

petek, 28. avgust 2015, ob 19.30

Prireditev bosta povezovala Miran Aplinc iz Muzeja usnjarstva na Slovenskem in Bojana Planina iz Studia Mozaik.

Nastopajo: Jani Napotnik, MePZ Svoboda Šoštanj in meščanke.

Filmsko gradivo je pripravil Tomo Čonkaš.

Vstop je prost!

Glavna pokroviteljica prireditve sta Občina Šoštanj in Krajevna skupnost Šoštanj.

BREZ HLAČ...

Sredi razprodaj je bilo, ampak te niso več, skar so bile včasih. Nobenega navala delovnega ljudstva ni bilo. Nekaj zaradi tanjših denarnic, ki človeka pač poučijo, da kupi tisto, kar res potrebuje, nekaj pa zato, ker po cunjah že tako ali tako kar naprej visijo listki z odstotki, ki nižajo cene in označujejo stare zaloge in kar je še takih trgovskih zaved.

Stopila sem v trgovino, stojala, police in košare so se šibile pod kupi pisanega blaga. Cene na pol, tudi dve tretjini nižje od stare.... Prebirala sem in pasla oči po živobarvnih bluzah, ženska roka na otip hitro zazna kvaliteto in oblačila sploh niso bila slaba. Če bi bilo treba, bi se lahko bila oblekla od glave do pete za vrednost enega kosila, zares, prav lepe poletne hlače za šest, bluzica z gumbi za pet Evrov, še mične balerinke sem ogledovala.

Mojo pozornost je pritegnil moški, ki je z izrazito močnim glasom poklical prodajalko k polici s kratkimi hlačami: »Gospodična, a prideš malo sem!« je gromko zadonelo po trgovini in ko sem se poleg »gospodične« proti njemu ozrla tudi jaz, sem ugledala pojavo s slabima dvema metroma, hrusta, ki najbrž gore premika. Nizek, izstopajoče glasen nastop se mu je dobro podal. Punca je stopila k stojalu s hlačami in možakar, kakih štirideset jih je pa že imel, se je glasno čudil: »A tale flika košta šest evrov, pa za pol je znižana??«

»Ja, prej so bile dvanajst, še prej šestnajst, a smo že enkrat vmes spustili cene,« je prikupna blondinka grleno podržala obešalnik s karirastimi kratkimi hlačami v višini svojih oči in možak je zviška pogledoval zdaj na njeno glavo, zdaj hlače, in se zarežal: »Bo treba še za pol znižat, če jih boste hoteli kdaj prodat!!!«

Punca se je prisilila k najbolj prijaznemu nasmehu, kar ga je spravila skupaj, oni pa je šaril naprej po stojalu: »Ha ha ha, a prav vidim! A te so pa kar sedem? Aja, en žep imajo več kot one prej!« Dekle je skomignilo z rameni, češ, kaj pa vem... Potem se je počasi oddaljila proti blagajni, možakar je še motovilil okoli stojala, jemal hlače z obešalnikov, jih pritiskal k pasu, kot bi jih meril in pri vsakih robantih: »Tele bi vzela, ampak porka madona, sedem evrov za takole fliko pa ne dam. Bom pa počakal, saj jih boste prisiljeni znižat, saj vas bo še kuzala lizala!« Ton njegovega glasu je postajal aroganten in žaljiv in dekle za blagajno se je delalo, da ga ne sliši, nekaj je kracala po papirju. Druge stranke, par se nas je le nabralo, so se ozirale proti njemu, on pa je z okornimi rokami skušal natakni hlače nazaj na obešalnik, pa je bila tanka plastika prenežna za njegove orjaške roke in vse skupaj je vrgel vrh stojala in se spravil k drugemu, kjer so visele majice.

Zgodba se je ponovila, prebiral in komentiral je celo večnost, ko sem jaz plačevala svoje hlače, je on razpravljajal, da bo pa že šefu trgovine več ostalo, če bo raja butasta kupovala po takih cenah...

Stopila sem ven in skoraj trčila v sosedo, ki me je koj pocukala za rokav: »No, glej jo, doma se nič kaj ne vidiva, prej se bova v Velenju srečali! A si za eno kavico?«

Sedli sva in prijetno klepetali. V bifeju je bilo precej več ljudi kot v trgovini, vroče poletno dopoldne, počitnice in dopusti so tu...

Tedaj je prihrumel iz trgovine tudi on, moški, ki je kupoval kratke hlače. Nobene vrečke ni imel v rokah, zares bo počakal, da še spustijo cene... Oziral se je naokoli in že je pomahal možakarju na drugi strani parkirnega prostora, kaj hitro sta sedla in njegova pojava je res zbujala pozornost, nekaj zaradi višine in teže, nekaj zaradi gromkega krohota. Usedla sta se prav blizu naju, naročila Jagermeister 0,5 dvakrat in potem smo vsi gostje poslušali, kako banda slovenska meče kupcem pesek v oči, da so cunje znižane, ko pa vendar vsak cepec vidi, da so še zmeraj enkrat predrage...

Po podestu je prišel še en moški in veselje onih dveh je bilo neizmerno: »O, pa če bi se zmenili, ne bi prišli skupaj. Daj, sedi, kaj boš spil? Kaj, kokto, ha ha ha, bo ja želodec mislil, da si znorel! Kakšno kokto, midva pijeva refošk, daj ga še ti dva deci, boš videl, kako človeku požene kri...« Meni je ena ženska, skoraj sto let je čakala, sama pravila, da si je kri redčila

samo z rdečim vinom. Ker je bila nekaj bolna in so jo dohtarji že odpisali, pa je vsak dan pila teran in se je pozdravila! Ampak tule ga nimajo, madona, no, saj refošk je tudi uredu.«

Midve sva naročili že drugo kavo in ugotavljali, da si vzameva premalo časa zase, da je takale kavica v torek dopoldne, če si prost, prav prijetna reč. Nič posebnega se nisva zmenili, a pogovor je kar tekel in tekel, čas pa tudi.

Oni trije so se kar naprej nekaj krohotali in nekdo se je odločil, da bo treba iti. Poklical je natakario, pa je orjak zadonel čez prostor: »Kaj! Jaz sem povabil, jaz plačam.«

»No, potem dajmo pa še eno rundo, tisto bom pa jaz!«

In zgodba se je nadaljevala do še ene, ki jo je hotel plačati tretji.

Natakario je nazadnje prinesla račune. Orjak je za prve štiri jagermaistre in nekajkrat po dva deci refoška plačal 26,60 eur. »Tistih par centov kar obdrži!« je velikodušno zamahnil z roko, ko mu je punca hotela očitno vrniti 40 centov. »Me boš drugič spet tako lepo pogledala!« je krohotaje spravljajal denarnico v zadnji žep kavbojk, ki so bile očitno predebele za tale vročinski val.

Vsi trije so se odpravili proti avtom in še s parkirnega prostora sem jih slišala: »Lahko gremo še nekam, zakaj pa ne, svoji sem doma dal zadosti dela, da nima časa gledat na uro!« Režali so se, kot da je povedal neznansko šalo in ko so se odpeljali, sem pomislila: »No, pa je šlo kar nekaj parov kratkih hlač!«

Vir: sple

VSEBINA

Revija za kulturna
in druga vprašanja
občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

*Kritične pripombe na vsebino ali
obliko Lista bodo dosegle svoj
namen le, če jih boste posredovali
s kratkim sporočilom na
e-naslov list.urednik@gmail.com*

Vodenje redakcije

mag. Milojka Bačovnik Komprej

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 16, pošljete najkasneje
do 4. septembra 2015 na elektronski
naslov:

list.revija@gmail.com

Foto naslovnice:

Amadeja Komprej

3 Uvodnik

5 Razpis

6 Naša občina

8 Reportaža

10 Vila Mayer

12 Dogodki in ljudje

18 Napovednik

20 Intervju

25 Podoba kulture

26 Potopis

28 Zgodba

30 Glasba

31 Iz dediščine

34 Cerkev

35 Zabavna stran

OBČINA ŠOŠTANJ

Na podlagi 6. in 7.čl. Pravilnika o vrednotenju programov organizacij in društev na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti (Uradni list Občine Šoštanj št. 6/2008), Pravilnika o dopolnitvah Pravilnika o vrednotenju programov organizacij in društev na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti ter ostalih društev, združenj in zvez v občini Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj št. 5/2013), Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2015 (Uradni list Občine Šoštanj, št. 1/2015) in sklepa župana Občine Šoštanj, z dne 3. 8. 2015, Občina Šoštanj objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti ter dejavnosti neprofitnih organizacij, društev in zvez s tega področja, ki jih bo v letu 2015 sofinancirala Občina Šoštanj

I. NAROČNIK: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj.

II. PREDMET RAZPISA: sofinanciranje letnih programov humanitarnih in invalidskih dejavnosti ter dejavnosti neprofitnih organizacij, društev in zvez s tega področja s sedežem v občini Šoštanj ali izven, ki se v letu 2015 izvajajo za občane občine Šoštanj.

III. Pravico do sofinanciranja programov na tem razpisu imajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež na območju občine Šoštanj in izvajajo dejavnost za občane občine Šoštanj,
- društva, ki delujejo na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti, neprofitne organizacije, društva, združenja in zveze in **imajo lahko svoj sedež tudi izven območja občine Šoštanj, njihovi člani pa morajo biti tudi občani občine Šoštanj,**
- da opravljajo dejavnost na neprofitni ravni,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in ostalo dokumentacijo, kot jo določa zakon,
- da so registrirani in delujejo neprekinjeno najmanj eno leto,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih aktivnosti,
- da občinski upravi redno dostavljajo poročila o realizaciji programov.

IV. OKVIRNA VIŠINA SREDSTEV: sredstva so predvidena v občinskem proračunu na postavki 20046001 Humanitarna društva in organizacije v okvirni višini **4.800,00 EUR**.

V. RAZPISNA DOKUMENTACIJA vam je na voljo na Občini Šoštanj in na njenem spletnem naslovu **www.sostanj.si**.

VI. ODDAJA VLOG: vloge morajo biti podane v skladu z razpisno dokumentacijo skupaj z dokazili in prilogami. Poslane morajo biti v zaprtem ovitku na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, s pripisom: »Javni razpis za sofinanciranje programov na področju humanitarnih in invalidskih dejavnosti za leto 2015 -NE ODPIRAJ« najpozneje **do petka, 18. septembra 2015**. Šteje se, da je prijava prispela pravočasno, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo vlog na pošti s priporočeno pošiljko ali oddana do 12. ure v tajništvo Občine Šoštanj. Prepozno oddanih vlog komisija ne bo obravnavala. **Na hrbtni strani ovitka mora biti naveden naziv in naslov (sedež) vlagatelja.** Dodatne informacije in pojasnila so na voljo na naslovu: alenka.verbic@sostanj.si in na tel. št. 03 8984 314.

VII. DATUM ODPIRANJA VLOG: **sreda, 23. september 2015.**

VIII: SKLEP O IZIDU RAZPISA bodo vlagatelji prejeli v 7-ih dneh po vrednotenju vlog.

IX. POGODBE O SOFINANCIRANJU bodo z izbranimi vlagatelji sklenjene v 10-ih dneh po končanem postopku.

X. PORABA DODELJENIH SREDSTEV: izvajalci morajo dodeljena sredstva porabiti v proračunskem letu, za katerega velja ta razpis.

DELOVNO POLETJE

Pred občinsko stavbo je od junija dalje veliko gradbišče, prenova Trga svobode bo predvidoma trajala do 12. oktobra. Kako bo potekala in kakšna bo končna podoba trga, si lahko ogledate v 12. številki Lista. V tem trenutku potekajo faze C, C1 in C2. Sledijo faze D in E, s katerimi bi se dela zaključila. Vrednost projekta je ocenjena na 1 milijon in sto tisoč Evrov.

nost investicije znaša okoli 242 tisoč«.

Tudi izgradnja igrišča ob Tresimirjevem parku, ki zajema objekte, za odraslo populacijo (beach volley, kegljišče, ulična košarka, balinišče, plezalne balvane...), z vsemi pripadajočimi posegi v prostor, je v teku in predstavlja v občinskem proračunu čez 300 tisoč evrov vredno postavko. Del sredstev bosta prispevali Fundacija za šport in Ministrstvo za

teh dneih bo v Uradnem listu RS objavljen javni razpis za podelitev koncesije. Načrtujemo da bomo koncesionarja izbrali do konca leta«.

Ločeno od vzdrževanja lokalnih cest je vzdrževanje gozdnih cest. Popis cest je opravil Zavod za gozdove, Občina je podpisala tri letno pogodbo za njihovo vzdrževanje.

»Predele občine, kjer grozijo plazovi redno kontroliramo in tudi saniramo. Zaključene so sanacije plazov na progi Bele Vode Šentvid, na gozdni cesti Koželjski graben, na gozdni cesti Pušnik v Šoštanju, potekajo pa še pri Slivniku v Belih Vodah, v Gaberkah pri Salmiču in v Lokovici, kjer se sanira plaz Primožič. Sanirali bomo tudi most preko potoka Globočec pri igrišču na Pohrastniku. Skupna vrednost teh investicij je malo manj kot 900 tisoč od tega bo država prispevala okoli 500 tisoč evrov«.

Poleg plazov, občino ogrožajo poplave. Posledice so vedno katastrofalne in žal so pogoste. Občina je dala izdelati poplavno študijo in trenutno že izvaja ukrepe za preprečitev poplav. Zgrajen je oporni zid v Metlečah in zagotovljena boljša pretočnost Bečovnice, ki je, kot vemo pri zadnji poplavi leta 2012 povzročila zalitje telovadnice pri osnovni šoli.

Kot rečeno je vrednost tekočih projektov okoli 3 milijone evrov. V tem času pa se na Občini pripravljajo še na druge investicije.

»V načrtu so dela na prizidku Glasbene šole, za kar se pripravlja dokumentacija. Prizidek bo velik 800 kvadratnih metrov in bo tako večji, kot je dosedanji objekt v velikost 700 kvadratnih metrov. V njem bodo učilnice in potrebni prostori za društveno življenje, predvsem za Pihalni orkester Zarja in MePZ Svoboda, ki bosta s tem dobila ustrezne prostore za razvoj in nadgradnjo svoje dejavnosti.

V samem začetku projektiranja je izgradnja avtobusne postaje, kjer bi Šoštanj končno dobil primerne prostore, v spodnjem delu seveda za postajališče, v zgornjem pa bi objekt nudil poslovne prostore. Kako bo z najemom in upravljanjem je še odprto vprašanje, vsekakor se bo postaja gradila.

Šoštanjski ponos je tudi pesnik Karel Destovnik Kajuh, pri Žlebnikovi domačiji, kjer je leta 1944 padel, se bo zgradilo spominsko obeležje pokritega tipa in z možnostjo ogleda avdio video zapisa o našem rojaku.

Kaj pa športni objekti v občini? Podžupan Viki Drev odgovarja. »Kot vemo ima občina v lasti številne športne objekte, katerih redno vzdrževanje predstavlja zelo velik strošek. Objekti so večinoma stari, zato smo pristopili k pridobivanju projektne dokumentacije za izvedbo energetske sanacije športne dvorane in TVD Partizana. Projekte želimo imeti pripravljene, da se bomo lahko prijaviili na kakšen razpis za

Viki Drev na gradbišču.

Foto: Milojka B. Komprej

To pa ni edini projekt, ki ga vodi občina v tem času. Podžupana Občine Šoštanj Vikija Dreva, smo ujeli na gradbišču Trga svobode, spregovoril pa je še o ostalih tekočih investicijah.

»Ne glede na počitniški čas potekajo dela po načrtih«, pravi. »Odprih je za približno 3 milijone investicij, nekatere so v zaključni fazi, druge v sredini, nekatere na začetku del. Kot vemo, je ena izmed večjih investicij poleg prenove Trga svobode, izgradnja tržnice, ki bo potekala vzporedno s prenovo Trga svobode. Pričetek del je dogovorjen za 17. avgust. Tu sodelujemo s krajevno skupnostjo Šoštanj, delež financiranja se deli približno na pol. Vred-

GRT. Dela naj bi bila zaključena konec septembra.

»Kot vemo Občina vedno dobro skrbi za ceste. Sanacije cestišč so bile v vseh krajevnih skupnostih. Največji poseg je trenutno ureditev brežine na odseku državne ceste pri TEŠ, kjer je Občina pristopila s skoraj polovico sofinanciranja, to je okoli 61 tisočakov. Ostalo bo pridallo Ministrstvo za infrastrukturo. Občina je do sedaj izvajala JN za sanacije posameznih delov cest. Za redno letno in zimsko vzdrževanje pa je izvedla tri letno JN, ki se izteče marca leta 2016. V prihodnje bomo za vzdrževanje lokalnih cest (letno in zimsko) in za investicije podelili koncesijo za obdobje 15 tih let. Prav v

Načrt prizidka glasbene šole.

Foto: Modul arhitekti

sofinanciranje sanacije, ko ga bo država objavila».

Skoraj leto bo odkar so se najmlajši občani selili v novo zgrajeni vrtec. Zadovoljstvo je veliko, vedno pa ostane problem kaj narediti z objekti, ki ostanejo. »Stari vrtci dobivajo novo vsebino«, pravi podžupan. »Barbka in Brina bosta preurejeni v stanovanja, del Brine je namenjen podjetniškemu inkubatorju, Lučko smo prepustili društvom, da si v njej uredijo svoje prostore. Tako mladi podjetniki kot društva so pokazali veliko želja in delovne vneme, tako da projekti dobro napredujejo. Poleg naštetega izvaja Občina številne še manjše projekte«, zaključil Drev delovno srečanje sredi avgusta.

Milojka B. Komprij

Načrt avtobusne postaje.

Foto: arhiv

IZGRADNJA ŽIVILSKE TRŽNICE

Župan Občine Šoštanj Darko Menih in predsednica Krajevne skupnosti Šoštanj Urška Kurnik sta z direktorjem podjetja Mineral, d. o. o., Marjanom Urlebom podpisala pogodbo za izgradnjo živilske tržnice v Šoštanju. Z deli bodo pričeli v ponedeljek 17. avgusta 2015.

Gradnja živilske tržnice v središču mesta Šoštanj mora biti izvedena skladno z gradbenim dovoljenjem št. 351-18/2015-1205 z dne 25. 2. 2015, skladno z določili in pogoji Agencije RS za okolje in Zavodom za varstvo kulturne dediščine.

Izgradnja živilske tržnice prostorsko in časovno sovпада s prenovo Trga svobode v Šoštanju, kjer sta oba objekta glede zunanje

ureditve vsebinsko medsebojno usklajena, kar pomeni, da se zunanja ureditev živilske tržnice prilagodi ureditvi Trga svobode kot celote.

Tlorisna velikost živilske tržnice, stavbe je 20,70 m x 16,30 m. V objektu bo pokrit prostor za živilsko tržnico in javne sanitarije. PZI dokumentacijo za izgradnjo tržnice je izdelalo podjetje LM projekti, Peter Lojen, s. p., Velenje.

Med štirimi ponudniki, ki so oddali svoje ponudbe za izvedbo del, je bil kot najugodnejši izbran ponudnik MINERAL, d. o. o., Podpeč 46, 1352 Preserje. Končna ponudbena cena v EUR z DDV je 241.990,00 EUR, rok dokončanja del pa je 1. december 2015.

Izgradnjo tržnice bosta sofinancirali Občina in Krajevna skupnost Šoštanj, in sicer Občina

v višini 120.000 evrov, KS Šoštanj pa v višini 122.000 evrov.

Občina Šoštanj financira tudi strošek strokovnega nadzora, izdelavo varnostnega načrta, izvedbo koordinatorskega varstva pri delu med izvedbo gradnje, ...

Strošek izdelave projektne dokumentacije v fazi priprave projekta (PZI projekt) je krila KS Šoštanj. Po nekaj letih se tako uresničujejo želje Šoštanjčanov po izgradnji tržnice. Projekt pa je plod dobrega sodelovanja Občine in KS Šoštanj.

V času izgradnje bo dodatno obremenjeno gradbišče, vse občane prosimo za strpnost, dosledno upoštevanje prometne signalizacije in reda ob gradbišču.

Foto: arhiv Občine

BELI PRAH - GLOBOKE SLEDI

Intervencija varnostnih organov v TEŠ-u v Šoštanju kot v filmu.

Zvarne razdalje meseca dni se bo morda zdela reportaža, posebej izdelana za List, že nekoliko »orumenelo« pisanje, a je spomin na takratni incident, mnogih ogroženih ob dogajanju ter atraktivnost akcije, še vedno v živem spominu in vredna analiziranja. Če bi bilo samo malce drugače, če prašek ne bi bil le »moka«, bi morda Šoštanj in šaleško dolino zaznamovala strahotna tragedija neslutnih razsežnosti. Zato nekaj več besed in posnetkov, ki so nastali namesto poročanja z novinarske konference, ki je ni bilo!

Kot so sporočili javnosti iz termoelektrarne Šoštanj, je bil »napad« na aktualnega direktorja Matjaža Eberlinca plod poslovnih odločitev sedanjega vodstva v zvezi z ukrepi, ki so jih uvedli za obvladovanje poslovanja in saniranja težav, ki so se v preteklih letih kopičila (več v uradni izjavi TEŠ-a za javnost). Za torek, 4. avgusta sklicana tiskovna konferenca vodstva Termoelektrarne Šoštanj o »nedolžnem« polletnem poslovanju tega energetskega giganta iz Šaleške doline, se ob 11. uri ni pričela, ker

V tretjem nadstropju ujeti novinarji in vodstvo TEŠ na dvorišču nervozni ob novi in nevarni preizkušnji organi varnosti in zaščite.
Foto: Jože Miklavc

Specialno opremljena in izurjena enota PGE pri PGD Velenje je opravila ključne naloge intervencije v TEŠ

Foto: Jože Miklavc

je prišlo do incidenta. Nekaj minut pred nameranim pričetkom je Tomaž Eberlinc, direktor TEŠ-a, prejel osebno grozljivo pismo na sedežu Teša, ob odpiranju pošiljke se je iz kuverte vsul beli prah, ki bi lahko bil nevarna snov, zato so prisotni nemudoma alarmirali organe javne varnosti, civilno zaščito in specialno opremljene gasilske enote. Zbrane novinarje so v konferenčni sobi zadržali; tisti, ki so na sejo zamujali, pa so bili deležni prvovrstnega medijskega dogodka - namreč ukrepanja s popolno zaporo vstopa ali izhoda uslužbencev in gostov ter aktivnosti institucij zagotavljanja javne varnosti. Tako se je pričela odvijati drama pred upravno zgradbo TEŠ-a v Šoštanju, ki je spominjala na dober triler. V nekaj več kot 10 minutah so gasilci in policisti iz Velenja ter Šoštanja ter varnostna služba TEŠ-a zavarovali območje (določili so veliko varnostno cono s fizičnim varovanjem). S postavitvijo dekontaminacijske komore in intervencijo usposobljenih specialistov, gasilcev ter pripadnikov Civilne zaščite za takšne primere (hermetično varovanje pred okužbami - tudi s sumom na prisotnost virusa antraks) ter z odvzgom vzorca prejetega praška, so le tega za tem odpeljali na preiskavo v laboratorij Veterinarske fakultete v Ljubljano. Ob tem so določili dodatne varnostne ukrepe, fizično varovanje je bilo potrebno izvajati do te mere, da se ni mogel nihče od civilnih oseb niti približati objektu niti oditi iz zavarovane upravne zgradbe. Novinarska konferenca je bila takoj po prvih ukrepih odpovedana, so pa imeli novinarji in snemalci ter fotoreporterji tako znotraj hiše kot zunaj kaj početi. Čeprav ni dajal skoraj nihče uradnih izjav ali podatkov, se do poznega popoldneva ni izvedelo ali je prašek dejansko velika nevarnost za ogrožanje zdravja in življenj ljudi, ali le grožnja z nenevarno snovjo (ter napisano vsebino pisma?!), ne kaj bi lahko bil vzrok za »napad« na v.d. direktorja Eberlinca, ki je bil postavljen s strani vodstva HSE. Znano je, da je bilo ob odstavitvi predhodnika bivšega direktorja TEŠ-a Petra Dermola veliko javno izraženih očitkov in nejasnosti, povezanih z investicijo v gradnjo in vodenje bloka TEŠ6 ter še večje grožnje prebivalcem Šaleške doline z odpovedjo pogodbe o ogrevanju Komunalnemu podjetju Velenje. Po umiritvi nasprotujočih si izjav v javnosti, pa je ob redni tiskovni konferenci (saj ni šlo za popolno naključje?!) dan za tem bila seznanjena javnost o finančnem poslovanju TEŠ-a ter nujnih ukrepih za konsolidacijo. Zanesljivo ni šlo za nedolžno šalo, ko bi kdo od zlikovcev preizkušal organiziranost in taktično usposobljenost gasilcev, policije ter civilne zaščite ter....morda referenčnega laboratorija za ugotavljanje stopnje in vrste nevarnosti dostavljenega belega praška v roke prvega, zakonito postavljenemu človeku TEŠ-a?! Bila je odkrita grožnja, o kateri si še sedaj belijo glavo mnogi, ki ugibajo ali strokovno raziskujejo ozadje ter....iščejo osebo, ki je izvedla

Vzorci prahu so odnesli v analizo v Ljubljano strokovni sodelavci laboratorija Veterinarske fakultete.

Foto: Jože Miklavc

domnevno kaznivo dejanje. S tem se odpira nova dimenzija afere o gradnji TE6, tega Slovenskega in Šaleškega energetskega giganta, ki je desetletja le dajal »od sebe« dragoceno, nepogrešljivo električno energijo, o »ceni« le te, oz. za ceno, ki so jo plačevali prebivalci ter zaposleni v tej dolini pa se ni nihče kdove kako poglobljaj. Komisije in preiskovalni organi bodo v prihodnje imeli še veliko dela, da bodo prišli do srži vsega dogajanja, ki je zapacalo do-

bronomerno načrtovanje in izgradnjo TE6, po prepričanju velikega dela strokovne javnosti, nujno potrebnega elektro-energetskega agregata za stabilno in racionalno oskrbo Slovenije z električno energijo. Ker pa je veliko drugih lobijev (ne le pogosto opevani Šaleški lobi), ki imajo in v javnosti izvajajo drugačne, nasprotne akcije in medijske pritiske, bo boj s tem »mlinom na veter« še dolg in srdit. Upajmo, da ne za ceno življenj; če se je na srečo vsaj večletna gradnja bloka 6 »izšla« brez smrtnih žrtev, čeprav jih je projekt predvideval kar lepo število.

Jože Miklavc

Rahlo vznemirjen je bil tudi poveljnik PGD Šoštanj Milan Roškar ki pokriva PV tudi v TEŠ Skupaj z velenjskimi poklicnimi gasilci smo storili vse kar je bilo v tem trenutku nujno.

Foto: Jože Miklavc

O intervenciji nam je poveljnik PGD Šoštanj Milan Roškar »Roky«, ki skupaj s svojo operativno enoto skrbi za požarno varnost, preventivo in gasilske naloge v TEŠ-u, povedal:

»Ko je bil izveden alarm o možni nevarnosti kontaminacije z nevarnimi snovmi za zdravje in življenje, smo se povezali s kolegi gasilci iz Poklicne gasilske enote pri PGD Velenje, s katerimi odlično sodelujemo ter vzpostavili potrebne ukrepe za varovanje tamponske cone ter morebitno evakuacijo iz prostorov, kjer je prišlo do incidenta. Upali smo na najboljše in to intervencijo smatramo za neobhodni ukrep, da bi v vsakem primeru opravili svoje delo, svoje poslanstvo, v katerem imamo vedno en sam cilj-preprečevati in pomagati ljudem v nesreči.«

Jože Miklavc

KONČANOV VODNJAK IN KOSTA(N)JEV TRG

Med razkopavanjem in prenovi Trga Svobode v Šoštanjju so delavci in arheologi našli na novo najdbo, na uničen vodnjak. Občina Šoštanj in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Celje, so se zato odločili, da bodo v okviru prenove Trga Svobode prenovili še stari, pozabljeni vodnjak.

Zgodovina Kónčanovega vodnjaka

S pomočjo arheologov smo izvedeli, da Končanov vodnjak ni bil omenjen v Franciscejskemu katastru iz leta 1820, prav tako ni bil narisani v načrtu Šoštanjja. To lahko pomeni, da takrat vodnjak še ni bil zgrajen, ali pa morebiti ni bil omenjen v takratnem natisu. Zaradi tega ne moremo določiti natančnega leta izgradnje, izvedeli pa smo, do kdaj so ga uporabljali. Čeprav je Šoštanj po zaslugi takratnega župana dr. Frana Mayerja dobil vodovodni sistem že leta 1931, so bili vsi vodnjaki in "štirne" v centralnem delu mesta v uporabi vse do obsežne prenove mestnega jedra in regulacije reke

Pake v 50. letih 20. stoletja. Ta regulacija toka reke Pake je bila zaradi stalnih poplav nujno potrebna, povzročila pa je, da je večina vodnjakov v tem delu mesta usahnila, a ne Končanov, ki ima še dandanes vodo. Končanov vodnjak je preživel zgodnje regulacije reke Pake, a je bil uničen leta 1953, ko so gradili novo občinsko stavbo in prenovljeni Trg Svobode.

V pogovoru s »starimi Šoštanjčani« gospodom Jožetom Delopstom, gospodom Martinom Turkom in gospo Marto Červ smo potrdili, da se je ta vodnjak resnično imenoval Končanov vodnjak, saj je bil v lasti omenjene družine. Povedali so še, da se je v osrednjem delu starega Šoštanjja, okoli današnjega Trga Svobode, Trga Bratov Mravljakov in Ceste Talcev nahajalo kar 9 vodnjakov.

Kosta(n)jev trg

Končanov vodnjak se nahaja na današnjem Trgu Svobode, kateri se je skozi zgodovino zelo spreminjal. Po intervjujih z gospodom

Jožetom Delopstom smo izvedeli, da je bil celotni trg v preteklosti postavljen in zasnovan popolnoma drugače kot danes. Vse do izgradnje občinske stavbe je bil Trg Svobode imenovan Prešernov trg, znan tudi kot "Kostajev trg". Na dveh straneh trga, vzporedno z današnjo banko, so bila zasajena drevesa v dveh vzporednih vrstah. Skupaj naj bi bilo okoli 15 divjih kostanjev. Pravokotno na ta drevored, vzporedno z današnjo občinsko stavbo, pa naj bi stala približno 15 metrov dolga baraka, v kateri so imeli shranjene občinske vozove in žito. Ena stran barake je bile pozidana in v njej je živel gospod z vzdevkom Polž. Ta vzdevek je dobil zaradi svoje počasne hoje. Nad barako se je nahajalo večje gospodarsko poslopje, znano kot Goričerjeva hiša. Zraven Polževe posesti je bila soba Šoštanjskih žandarjev, ki je služila kot začasni zapor. Sam Končanov vodnjak pa je stal na zunanji strani drevoreda, pred Končanovo hišo, v kateri se danes nahaja restavracija Gril Sedmica.

Središče Šoštanjja – današnji Trg Svobode, nekdanji Prešernov trg – pred izgradnjo Občine.

Fotografija iz knjige Ravnikar, T.: Pozdrav iz Šoštanjja: Mesto na starih razglednicah. Šoštanj: Občina Šoštanj, 2011. Izrez na str. 34 in 35.

Kostajev trg je bil v času Kraljevine Jugoslavije namenjen predvsem za sejme. Na trgu so se vrstili kmečki sejmi, medtem ko so sejmi z živino potekali pri današnjemu zdravstvenemu domu. Po besedah zgoraj omenjenih pripovedovalcev so sejme obiskovali tudi "Pičkurini", potujoči trgovci, ki so prodajali predvsem malenkosti, kot so bili vžigalniki, ogledala, oblačila, suho robo, itd.

Tako kot Končanov vodnjak je Kostanjev trg šel v pozabo po tem, ko so kostanje posekali, vodnjak in barako porušili ter nato zgradili občinsko stavbo in parkirišče.

Izgled vodnjaka

Ena izmed največjih ovir pri prenovi trga je sama prenova vodnjaka. Kljub iskanju slikovnega gradiva v uradnih ustanovah in pri osebnih zbirateljih, nismo našli nobene slike tega vodnjaka. Zaradi tega smo bili prisiljeni narediti načrt vodnjaka izključno po opisih starejših občanov, ki se ga še dobro spominjajo. Po pričevanjih smo dobili več različnih, in včasih celo kontradiktornih opisov Končanovega vodnjaka.

Po mnenju arheologa Matevža Lavrinca ima vodnjak notranji premer približno 1 meter in je vsaj 6 metrov globok, a je do sedaj očiščen le do globine 3,5 metrov.

Po nekaj pričevanjih smo izvedeli, da je bil vodnjak visok malo manj kot en meter in obdan z debelo kamnito steno, na kateri sta bila postavljena dva lesena nosilca, ki sta podpirala streho in vitelni sistem, s katerim so dvigali in spuščali vedro. Nad tem je bila postavljena dvokapna streha, krita s "šikli".

Po drugem pričevanju pa vodnjak sploh ni bil dvignjen. Vodnjak je bil na tleh in vedno pokrit z debelimi "fosni", na sredini pa je bila odprtina, v katero so spuščali vedro. Edina vidna struktura nad zemljo naj bi bila lesena nosilca, ki sta podpirala vitelni sistem in streho. Ta streha pa je bila dvokapna in pokrita s "šikli".

Po enem pričevanju pa Končanov vodnjak sploh ni bil klasični, odprt vodnjak, temveč zaprta ročna črpalka za vodo, obdana z leseno konstrukcijo z dvokapno streho. Temelji naj bi bili narejeni iz cementa, lesena struktura pa naj bi bila zelene barve.

Pričevanja so torej različna. Želimo, da bi se v Vili Mayer zglasili občani, ki imajo morebiti kakšno fotografijo ali informacijo glede izgleda omenjenega vodnjaka, da bi bila njegova prenova čimbolj podobna originalu.

Pripovedovali so: Jože Delopst, Martin Turk in Marta Červ, avgust 2015.

David Vidmar Čeru

Nekdanji Totrov vodnjak. Skoraj vsi vodnjaki v centralnem delu mesta so bili zaprti in so delovali s pomočjo ročne črpalke.
Foto iz arhiva Viktorja Kojc hrani Muzej Velenje.

Arheološki ostanki vodnjaka, avgusta 2015.

Foto: Peter Vidmar.

STARE PUMPE

32. tekmovanje ročnih in motornih brizgaln
Tudi letos je v Šoštanju potekalo tokrat že 32. tekmovanje ročnih in motornih brizgaln, ki ga je organiziralo Prostovoljno gasilsko društvo Šoštanj - mesto.

skih urah. Natančnim pripravam je sledilo tekmovanje. Tekmovalo je 22 desetini, katere so ocenjevale komisije. Le te imajo vsako leto za nalogo pošteno in strokovno ocenjevanje, saj je tudi pripravljenost in odličnost tekmovalcev

V tekmovanju z motornimi brizgalnami je tekmovalo deset moških in tri ženske desetine. Pri moških je prvo mesto zasedla desetina PGD Paška vas, drugo PGD Kapla Pondor in tretje PGD Kaplja vas. Najbolje se je tudi letos odrezala ženska desetina PGD Šoštanj - mesto, drugo in tretje mesto pa sta zasedli desetini PGD Topolšica in PGD Kapla - Pondor. Pokale je podelil župan občine Šoštanj, Darko Menih.

Pri tekmovanju ročnih brizgaln, je pri moških prvo mesto dosegla desetina Požarne brambe Vransko, drugo PGD Braslovče in tretje PGD Šoštanj mesto. Pri ženskih desetinah so letos tekmoval samo članice PGD Šoštanj mesto, ki pa so ravno tako dokazale, da so v odlični pripravljenosti. Pokale je zmagovalcem podelil častni predsednik PGD Šoštanj - mesto in občinski poveljnik Boris Goličnik. Poleg tega so na tekmovanju podelili tudi plaketo najstarejšemu tekmovalcu Francu Bregarju iz PGD Krka, ter najstarejši tekmovalki Zali Mlakar iz PGD Šoštanj - mesto. Obema je predsednik domačega društva, Klemen Mežnar, z veseljem stisnil roki in podelil nagradi.

Poveljnik društva Milan Roškar, je PGD Dekani podelil še nagrado za najbolj izvirno desetino oziroma za njihovo posebno skrb in odnos do opreme, ter nagrado za najbolj oddaljeno desetino.

Tekmovanje je veljalo tudi za pokal Sa-Ša regije, kjer so v tekmovanju motornih brizgaln pri moških desetinah prva tri mesta zasedla PGD Paška vas (prehodni pokal), PGD Kaplja - Pondor in PGD Kaplja vas, pri ženskah pa desetina PGD Kaplja - Pondor prvo, PGD Šoštanj - mesto drugo in PGD Topolšica tretje mesto. Nagrade sta podelila predsednik sveta Sa-Ša regije, Janko Žunter in predsednik GZ Šaleške doline, Jože Drobež.

Nagrade najboljšim desetinom v tekmovanju ročnih brizgaln sta podelila predsednica komisije za veterane Sa-Ša regije, Savina Naraks ter poveljnik GZ Šaleške doline Boris Lambizer. Najboljše desetine v tem delu tekmovanja so bile pri moških Požarna bramba Vransko, na drugem mestu PGD Letuš in na tretjem PGD Braslovče. Pri ženskah so prvo mesto zasedle domače gasilke, drugo pa PGD Ljubno ob Savinji. Vsem udeleženiim je čestitke in zahvale ob koncu izrekel predsednik društva PGD Šoštanj - mesto, Klemen Mežnar.

Po tekmovanju je sledila vedno odlična Zabava v Šoštanju, ki je trajal vse do jutranjih ur, za kar je poskrbel ansambel Veseli svatje. Za dobro počutje, hitro postrežbo in uspeh zabave pa so seveda zaslužni člani gasilskega društva Šoštanj - mesto.

Amadeja Komprej

Foto: Milojka B. Komprej

Med tekmovanjem desetini je bilo tudi letos veliko takih, ki jih zanima zgodovina gasilstva, zato se je prizorišče pred gasilnim domom v Šoštanju napolnilo že v zgodnjih popoldan-

iz leta v leto, večja. Takšna prireditvev je poklon tradiciji gasilstva, o kateri bi se dalo še marsikaj napisati, ampak, ker gre za tekmovanje, so vseeno pomembni rezultati, ki so sledeči:

Foto: Milojka B. Komprej

RAVENSKI JUBILANTI

Na 34. srečanju upokoјencev Šaleške doline, ki ga je 11. julija 2015 organizirala Šaleška pokrajinska zveza DU Velenje, je bilo kar 58 jubilarov, to je zlato in biserno poročenih parov.

Iz šoštanjske občine jih je bilo kar 22, iz ravenskega pododbora pa šest. Branko Drev, vodja pododbora Ravne se je oglašil v uredništvu s fotografijami ravenskih slavljencev.

Petdeset let skupnega življenja sta zaokrožila Franc in Marija Sovič, ki so se jima v zakonu rodili trije otroci, to so Franc, Jože in Martin. Ravno tako sta zlatoporočenca Ivan in Tilka Andrejč, ki sta se spoznala v gostilni pri Zajcu v Gaberkah. Francu in Štefki Movh sta se v petdesetih letih skupnega življenja rodila sin Peter in Hči Milena, Francu in Antoniji Hriberšek pa sta petdeset let skupnega življenja osrečevala Martinka in Stani. Kar šestdeset let zakona pa sta zaokrožila Valentin in Marija Kodrun, ki imata dve hčeri, to sta Olga in Valentina, Lipičnik Ivan in Ivica pa sta podarila življenje hčeri Marjani.

Vsi jubilarji so prejeli priznanja in čestitke od predsednika Pokrajinske zveze DU Konrada Steblovnika, v imenu Občine Šoštanj in DU Šoštanj pa jim je čestital Janko Zelcer.

Amadeja Komprej

SOVIČ

ANDREJČ

KODRUN

MOVH

LIPČNIK

HRIBERŠEK

Foto: arhiv

KUHANJE OGLJA NA LJUBNEM OB SAVINJI

Turistično društvo Pristava je bilo v sklopu prireditve 55. Flosarskega bala na Ljubnem ob Savinji že peto leto zapored objavljeno, da pripravi, prikaže in izvede kuhanje oglja.

Kopo so postavili 23.7.2015 v zaselku Ter pri Ljubnem na piknik prostoru turistične kmetije Gril. Pri postavitvi kope so Pristavčanom pomagali domačini. 7 dni kuhanja oglja je potekalo tudi v deževnem vremenu, a to oglarjev ni preveč motilo. Tokrat sta noč in dan nad kopo bdela Drago in Franc Kotnik. Zaradi prireditve Flosarski bal je vsak dan prizorišče kuhanja kope obiskalo veliko obiskovalcev. Oglarja sta tako imela veliko dela tudi s tem, da sta obiskovalcem predstavljala princip kuhanja oglja in kakšne vse skrbi imata med tem časom. Ko je bilo oglje po tednu dni kuhano, so jima na pomoč zopet priskočili domačini, ekipa Pristavčanov in gasilci iz Ljubnega. Brez slednjih kope ne bi bilo pametno pričeti razdirati.

TD Pristava s promocijo kuhanja oglja na

Pristavški oglarji na Ljubnem

Foto: arhiv TD Pristava

Ljubnem ob Savinji širi znanje in izkušnje te, že skoraj pozabljene stare obrti, tudi izven občine Šoštanj. Na ta način prispevajo k temu, da se

bo ta stara večšina ohranila v čim širšem okolju v Sloveniji.

A. Grudnik

POČITNIŠKE KONJARIJE

VŠtali Glinšek v Škalah pri Velenju so v letošnjem poletju pripravili že tri Počitniške konjarije, ravno ta teden pa potekajo še četrte.

Gre za poletni tabor za otroke, ki si želijo spoznati konje in se v zvezi z njimi marsikaj naučiti. Zadnje, aktualne Poletne konjarije so potekale od 10. do 14. avgusta. Vesna Glinšek je povedala, da prihajajo na konjarije, ne samo

okoliški otroci, ampak tudi od drugod in sicer iz Kopra, Ljubljane in tudi iz Nemčije. Veliko ji pomaga Konjenski klub Slovenj Gradec in njihova predsednica Nuša Kamnik.

»Program sproti prilagajamo otrokom. Otroci so tako čistili konje, jim pletli kitke, čistili kopita, jih kopalili in učili se o osnovah jahanja. Na koncu tabora so imeli kviz o tem, kaj so se naučili. V času, ko so konji počivali, smo se obmetavali

z vodnimi baloni, igrali na mivki, delali osebne izkaznice konjem, izvajali lov na skriti zaklad, reševali rebuse, uganke in križanke na tematiko konjev«, navdušena nad tabori pove Vesna.

Štala Glinšek sodeluje tudi s kmetijo Arlič v Škalah. »Sprehodili smo se na njihovo kmetijo, kjer so otroci poskusili molsti krave in so si ogledali tudi ostale živali. Dobili so tudi pravo domačo malico, saj so jim postregli z ajdovimi in koruznimi žganci ter domačim mlekom. Fantje so bili najbolj navdušeni nad njihovimi velikimi traktorji«.

Otroci, ki se udeležujejo konjarij, so stari nekje v povprečju od sedem do devet let, zgodilo se je tudi že od štiri do trinajst. »V tem primeru so razdeljeni v skupine«, pravi Vesna. Na zadnjih konjarijah jih je obiskala tudi bodoča veterinarica, imeli pa so tudi predstavitev Pareljija. Gre za naravno konjarstvo, ki prihaja iz Amerike.

Vsekakor poskrbimo, da se otroci pod našim vodstvom ves čas zelo dejavni, je še za konec povedala Vesna.

Melita Jelen

Foto: arhiv

CASTING

Casting je suha disciplina v ribiških sveščinah. Izhaja iz besede "cast", ki pomeni met, metati, vreči. Pod imenom Casting poznamo discipline, ki jih imenujemo cilji in daljave.

Tadej Sotenšek (RD Tolmin), Andraž Flajs (RD Tolmin), Jan Mikac Zorko (RD Koper). Med najuspešnejšimi Slovenci je bil Tim Vertačnik iz Šoštanja.

Tim se je s tem športom začel ukvarjati leta

točkovanju. Poleg izboljšave svojega osebnega rekorda pa je dosegel še več. V treh od petih disciplin se je uvrstil v finale in na koncu zasedel dve četrti in eno osmo mesto na svetu med mladinci. V skupnem seštevku točkovanj pa je med 30 tekmovalci zasedel 9. mesto. V zgodovini tega športa v Sloveniji do zdaj še ni bilo tekmovalca, ki bi že na svojem prvem svetovnem prvenstvu dosegel takšne rezultate, če poudarimo, da v tem športu sodelujejo svetovne velesile kot so Poljska, Češka, Nemčija, Slovaška, ki imajo tekmovalce v več ligah, zelo uspešne pa so tudi Avstrija, Švica in Hrvaška. V Sloveniji pa smo letos po dolgih letih prvič na tekmovanju lahko sodelovali z ekipo štirih fantov.

V zgodovini je RD Paka že imela odličnega tekmovalca, lahko bi mu rekli pionirja castinga pri nas, žal že pokojnega Vlada Mešiča, ki je v 80. letih prejšnjega stoletja prav tako dosegal izjemne rezultate. Obenem pa je RD Paka bila in je še vedno odlična organizatorica tekmovanj v castingu. Konec septembra ponovno organizira mednarodni zaključni turnir Alpe - Donava, katerega se udeleži vrsta odličnih tekmovalcev iz tujine. Z Timovimi odličnimi rezultati pa lahko pričakujemo, da bo to tekmovanje privabilo še več tekmovalcev, tako mladincev, kot članov, fantov in deklet. Upajmo in želimo si, da bomo po dolgem času zopet lahko govorili, da se je casting vrnil nazaj v Šaleško dolino. Šport, ki nekako še najbolj povezuje življenje z naravo, šport, ki ga premalo poznamo, a ko ga spoznamo, nas prevzame.

Marko Vertačnik

Foto: arhiv

Cilji so tarče, katere tekmovalci s palico in obtežilnikom cilja - meče iz različnih položajev in daljav, ravno tako tudi z umetno muho. Disciplini obtežilnik daljava in daljava umetne muhe, pa enačimo z atletskimi disciplinami, kot so met kroglice, kladiva in diska.

Od 9.7.2015 - 12.7.2015 je v Tolminu potekalo mladinsko svetovno prvenstvo v castingu. Barve Slovenije so zastopali štirje tekmovalci: Tim Vertačnik (RD Paka Šoštanj),

2011 kot član RD Paka. Poleg klasičnega ribolova je iz čiste radovednosti poskusil z meti. Že takoj je bilo opaziti, da mu ta šport leži. Kot pionir je začel tekmovali v treh disciplinah od petih. Kot mladinec pa se je preizkusil v vseh petih in najprej postal državni podprvak, naslednje leto pa že državni prvak. To mladinsko svetovno prvenstvo pa je bilo njegovo prvo večje tekmovanje, zato ni imel pretiranih ciljev. Želel je doseči le svoj osebni rekord, ki je bil pred tem prvenstvom 451 točk v skupnem

GOZDARJI SO SE »UDARILI« ŠE V LUČAH OB SAVINJI

Po »vroči« tekmi gozdarjev v Gaberkah, so se rokohitrci z motornimi žagami pomerili še v Lučah, zibelki zgornjesavinjskega vicerstva. A so v posamezni konkurenci in v skupnem seštevku prevladali Gornjegrajčani, od katerih bosta kar dva, Marko Jelšnik in Domen Arnič (pridružil se jima bo še Šoštanjčan Andrej Goličnik), zastopala Saša regijo na državnem tekmovanju v Gornji Radgoni.

V organizaciji Zavoda za gozdove OE Nazarje, Savinjskega gozdarskega društva ter Občine Luče, so se v soboto, 8. avgusta na Hočevarjevih njivah v Lučah ob Savinji gozdarji in lastniki gozdov »spopadli« z motornimi žagami za kvalifikacije na državno tekmovanje gozdarjev-sekačev v Gornjo Radgono. Nastopilo je 32 tekmovalcev iz enajstih ekip (le ena od teh je bila ženska), v zelo vročem vremenu pa so v izredno dolgem tekmovanju zaključili tudi Šaleško-Savinjsko rivalstvo. Rezultati med vodilnimi posamezniki iz prvega območnega tekmovanja v Gaberkah pred mesecem dni so ostali zelo primerljivi. V posamezni konkurenci je tudi tokrat zmagal Gornjegrajčan Marko Jelšnik, le za simbolično točko (pri 1326 tč.!) je za njim zaostal njegov mladi kolega, Ljubanec Domen Arnič, še vedno odlični tretji pa je bil

Ekipni zmagovalci Duseti Šoštanj Andrej Goličnik Janko Mazej in Stanko Goličnik.

Foto: Jože Miklavc

v skupnem seštevku Mirko Komprej iz ekipe Šoštanj 2. Ekipno zmago so si »prižagali« Duseti Šoštanj (Andrej Goličnik, Janko Mazej, Stanko Goličnik), pred ekipo DLG Gornji Grad 1 ter Šoštanj 2. V močni ekipi, ki bo zastopala Zavod za gozdove OE Nazarje ter druge goz-

darje s tega območja bodo nastopili Marko Jelšnik, Domen Arnič ter Andrej Goličnik, ki je v seštevku točk iz Gaberk ter Luč uspel vstopiti v sejemsko reprezentanco, ki se bo potegovala za vrh državnega prvenstva.

Jože Miklavc

SNEMANJE FILMA O RŽI

Kulturnica Gaberke, snemalec Tomo Čonkaš iz Video studia Mozaik, kmetija Krenker iz Plešivca ter otroci iz vrtca Mojca Gaberke letos sodelujejo pri snemanju filma o rži.

Rdeča nit filma je prikaz pridelave in obdelave tega žita na tradicionalen način, s

poudarkom na vrstah opravil, kjer pri delu sodelujejo otroci.

Snemanje filma se je pričelo že v začetku leta, ko je bilo treba na setev pripraviti njivo, posneta pa so bila tudi opravila kot so setev, žetev, mlačva in mletje žita ter na koncu še peka rženega kruha. Pri vseh teh opravilih so

včasih na kmetijah pomagali tudi otroci, ki so jim bila dodeljena lažja dela. Tako so otroci na požeti njivi pobirali odpadle klase, nosili pijačo žanjicam, na koncu pa so lahko klačili slamo. Film bo predstavljen jeseni.

A.Grudnik

Foto: Aleksander Grudnik

Foto: Aleksander Grudnik

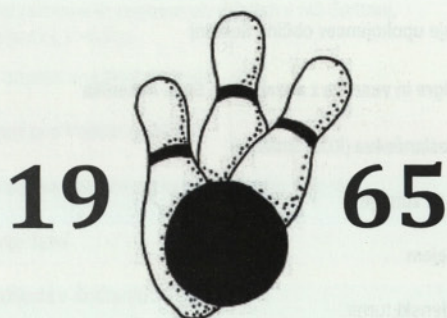

Foto: Aleksander Grudnik

VABILO

»KEGLJAŠKI DAN ODPRTIH VRAT«

50. JUBILEJ

ORGANIZIRA

KEGLJAŠKI KLUB ŠOŠTANJ

KDAJ IN KJE ?

V SOBOTO, 29. IN NEDELJO, 30. AVGUSTA 2015

NA KEGLJIŠČU PILON V ŠOŠTANJU

S PRIČETKOM OB 9.30 URI.

VLJUDNO VABLJENI, ZA DOBRO POČUTJE BO POSKRBLJENO !

gorenjegrup

ZEOS

**AVTOPREVOZNIŠTVO
RUDI ŠVIKART s.p.**

Surovina
Georgje Baronec Ltd.

PUBLICUS
IT/TELEKOMUNIKACIJSKI
POSREDOVATEL

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
delavnica	sreda, 2.9. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: Osnove računalništva	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
razstava	četrtek, 3.9. ob 19:00	Odpрте razstave fotografij Marjana Tekauca Tikija	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
zabava	petek, 4.9. ob 20:00	Veselica z ans. Smeh	Športno igrišče Ravne	Športno društvo Ravne
planinstvo	sobota, 5.9.	Raduha - Po gamsovih sledih	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
planinstvo	sobota, 5.9. do 6.9.	Ziljske Alpe - Avstrija	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
srečanje	sobota, 5.9. ob 14:00	2. srečanje upokojencev občine Šoštanj	Športno igrišče Ravne	Društvo upokojencev Šoštanj
zabava	nedelja, 6.9. ob 15:00	Športne igre in veselica z ansablom Saša Avsenika	Športno igrišče Ravne	Športno društvo Ravne
komedija	nedelja, 6.9. ob 17:00	Gospa poslančeva (KUD Šmiklavž)	Pod kozolcem v Gaberkah	Kulturnica Gaberke
rekreacija	ponedeljek, 7.9. ob 8:30	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
sejem	ponedeljek, 7.9. od 10:00 do 18:00	Knjižni Sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
bridge	ponedeljek, 7.9. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjškem jezeru	Šaleški bridge klub
delavnica	torek, 8.9. ob 17:00	Torkova peta – ustvarjalnica za otroke in odrasle	Vila Mayer	Medobčinska ZPM Velenje
delavnica	sreda, 9.9. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: Napredno brskanje po spletu – GOOGLE	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
igre	četrtek, 10.9. od 10:00 do 11:00	Šaljive gibalne in rajalne igre	Rokometno igrišče Šoštanj	Vrtec Šoštanj
planinstvo	nedelja, 13.9.	Ravne - Črna prst - Stržišče	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
nogomet	nedelja, 13.9. ob 14:00	Turnir v malem nogometu med zaselki Gaberk	Športno igrišče Gaberke	Športno društvo Gaberke
rekreacija	ponedeljek, 14.9. ob 8:30	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
branje	ponedeljek, 14.9. od 12:30 do 15:00	Bralni kotiček	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
bridge	ponedeljek, 14.9. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjškem jezeru	Šaleški bridge klub
druženje	torek, 15.9. od 7:30 do 15:00	Pogovor, izmenjava receptov, družabne igre	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
delavnica	sreda, 16.9. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: Pisanje elektronska pošte	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
kegljanje	sreda, 16.9. od 14:00 do 16:00	Kegljanje na kegljišču	Kegljišče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
delavnica	petek, 18.9. od 8:30 do 10:30	Ustvarjalna delavnica skupaj z gostjo gospo Melito Praznik	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
letalstvo	sobota, 19.9. ob 10:00	Druženje ljubiteljev letalstva	Letališče Lajše	TD Lajše
zabava	sobota, 19.9. ob 16:00	Lokovica praznuje	Lokovica	KS Lokovica
zabava	sobota, 19.9. ob 16:00	Praznovanje 2. praznika KS Gaberke	Pod kozolcem v Gaberkah	KS Gaberke
planinstvo	nedelja, 20.9.	Pohod na Smrekovec - Občinski praznik	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
ribištvo	nedelja, 20.9.	Pokal Občine Šoštanj (tekmovanje v ribolovu)	Dom Ribičev – Družmirsko jezero	RD Paka Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 21.9. ob 8:30	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
branje	ponedeljek, 21.9. od 12:30 do 15:00	Bralni kotiček	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
bridge	ponedeljek, 21.9. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjškem jezeru	Šaleški bridge klub

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
druženje	torek, 22.9. od 7:30 do 15:00	Pogovor, izmenjava receptov, družabne igre	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
razstava	sreda, 23.9. ob 18:00	Ob 70-letnici zbirateljstva zbiratelja Zvoneta A. Čebula	Vila Mayer	Vila Mayer, Občina Šoštanj
delavnica	sreda, 23.9. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: USB ključ – shranjevanje in prenašanje podatkov	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
kegljanje	sreda, 23.9. od 14:00 do 16:00	Kegljanje na kegljišču	Kegljišče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
pogovor	sreda, 23.9. ob 19:00	25. let vnovične postavitve Marije Rožnovenske v Šoštanju	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
druženje	četrtek, 24.9. od 7:30 do 15:00	Ogled razstave in pogovor ob izdelkih v MS Šoštanj, učna pomoč in risanje	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
predstavitve	četrtek, 24.9. ob 17:00	Dan odprtih vrat PGD Gaberke	Gasilski dom Gaberke	PGD Gaberke
pogovor	četrtek, 24.9. ob 18:00	Klepeti pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva Slovenije	Muzej usnjarstva Slovenije
delavnica	petek, 25.9. od 8:00 do 14:00	Ustvarjalna delavnica skupaj z gostom Tinijem	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
šah	petek, 25.9. ob 15:00	Igranje šaha	Medgeneracijsko središče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
zabava	sobota, 26.9.	Golažijada v Šoštanju	Šoštanj	Turistična zveza Občine Šoštanj
ribištvo	sobota, 26.9. ob 9:00	Mednarodno tekmovanje v Castingu - Svetovni pokal - Alpe Donava	Dom Ribičev – Družmirsko jezero	RD Paka Šoštanj
sejem	sobota, 26.9. od 9:00 do 13:00	Šmihelov sejem	Šoštanj	Občina Šoštanj in TODŠ
predstavitve	sobota, 26.9. ob 15:00	Dan odprtih vrat na domačiji Kavnik ter gobarska razstava	Domačija Kavnik	TD Lajše
zabava	sobota, 26.9. ob 20:00	Praznik luči	Družmirsko jezero - račji otok	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
ogled	nedelja, 27.9. do 4.10.	Vodeni ogledi dvorca Gutenbichl	Ravne - Dvorec Gutenbichl	Občina Šoštanj, KS Šoštanj in Mateja Kumer
rekreacija	nedelja, 27.9. ob 13:00	Pohod po Gaberški poti	Pred Gasilskim domom Gaberke	Planinska sekcija Gaberke
kultura	nedelja, 27.9. ob 16:00	Dvorec Gutenbichl - otvoritev dnevov evropske kulturne dediščine 2015	Ravne - Dvorec Gutenbichl	Občina Šoštanj, KS Šoštanj in Mateja Kumer
razstava	nedelja, 27.9. ob 16:00	Gobarska in čebelarska razstava	Pod kozolcem Kulturnice« v Gaberkah	Kulturnica Gaberke
rekreacija	ponedeljek, 28.9. ob 8:30	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
simpozij	ponedeljek, 28.9. od 9:00 do 18:00	Simpozij usnjarstvo na Slovenskem (DEKD)	Muzej usnjarstva Slovenije	Muzej usnjarstva Slovenije
bridge	ponedeljek, 28.9. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
posaditev	torek, 29.9. od 9:00 do 11:00	Drevo prijateljstva za male in velike	Igrišče vrtca Šoštanj	Vrtec Šoštanj
vrtnarstvo	torek, 29.9. od 9:00 do 11:00	Zeleno za vse čase	Vila Mayer	Vila Mayer in MS Šoštanj
zgodovina	torek, 29.9. do 2.10. od 9:00 do 11:00	Nekoč je stal mačji grad – povedke iz zahodnega dela Šaleške doline	Vila Mayer	Vila Mayer, Občina Šoštanj
vrtnarstvo	torek, 29.9. od 13:00 do 15:00	Zeleno za vse čase – ustvarjalnica za otroke in odrasle	Vila Mayer	Vila Mayer in MS Šoštanj
pogovor	torek, 29.9. ob 17:00	Okrogla miza: Kulturna dediščina v Šoštanju	Vila Mayer	Občina Šoštanj, Vila Mayer, KS Šoštanj in Mateja Kumer
predstavitve	sreda, 30.9. od 10:00 do 17:00	Dan odprtih vrat Vile Mayer ob prazniku Občine Šoštanj	Vila Mayer	Vila Mayer, Občina Šoštanj
delavnica	sreda, 30.9. od 12:30 do 17:00	Računalniška delavnica: Prenos fotografij s fotoaparata/pametnega telefona	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
kegljanje	sreda, 30.9. od 14:00 do 16:00	Kegljanje na kegljišču	Kegljišče Šoštanj	Medgeneracijsko središče Šoštanj
svečana seja	sreda, 30.9. ob 19:00	Svečana seja Sveta občine Šoštanj	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj in Občina Šoštanj

UROŠ POTOČNK

Akademski slikar Uroš Potočnik je letošnji dobitnik nagrade Riharda Jakopiča, nagrade, ki jo za dosežke na področju likovne umetnosti podeljuje Akademija za likovno umetnost Ljubljana. Prestižna nagrada, ki jo presega samo nagrada za življenjsko delo, je potrditev Potočnikove ustvarjalne poti, ki ne sameva med hribi Belih Vod, temveč se angažirano podaja po širnih raziskanih in neraziskanih svetovih umetnosti.

Z enim ali dvema velikima platnoma letno, z realistično in družbeno kritično tematiko, z izvirnimi kolaži, s slikami, s poudarjeno časovno komponento, ali s čudovitimi mističnim ilustracijami. Tudi v besedi je kritičen, predvsem pa realen do okolja in umetnosti. Kot likovni pedagog poučuje na šoli v Nazarjah, kot oče petih otrok pa ustvarjalni otroški domišljjski svet spretno izkoristi v kolažih. Leta 2007 je razstavljal v Mestni galeriji, leta 2012 je v okviru EPK predstavil dva projekta na Velenjskem gradu, pa tudi sicer je reden gost galeriji. Reden, a kljub temu redek, saj se kulturne institucije v Sloveniji bolj ukvarjajo same s sabo, kot pa s posameznimi umetniki. Žal se ta pojav prezentira tudi v družbi.

Sredi vašega slikarskega ateljeja sva, ki ga imate v prostorih nekdanje šole v Belih Vodah. Na stojalu ne vidim nobenega platna, vaša dela so v foliji....pomeni to trenutni ustvarjalni predah?

Trenutno sem v ateljeju bolj pospravjal, kot delal. Zaključil sem z nekaj razstavami v letošnjem in lanskem letu. Poletje je seveda lahko tudi čas počitka, lenarjenja. Če se mi tako zazdi...v ateljeju ne delam nič...torej pospravljam.

Pravite, da slikanje prilagajate času, ki vam je na voljo. Se vam zdi, da je zaradi tega vaš ustvarjalni opus manjši?

Slikanje vedno prilagajam času, ki je na voljo. Prilagajam ga službi in družini in seveda tudi počitku. Moj ustvarjalni opus je majhen. Niti ne vidim razloga ali potrebe, da bi bila moja produkcija velika. Ne verjamem v to idejo ekonomske neoliberalne hiperprodukcije, ki preplavlja razviti svet. Zame sta naslikani dve veliki deli na leto dovolj. Ne nazadnje lahko na zadevo gledamo tudi drugače... industrijska/umetniška hiperprodukcija se posredno dotika ekološke polucije. In še nezanemarljivo... kje so kupci?

Omenili ste, da vam bivalno okolje ustreza? Mislite s tem na samo zgradbo ali celotno okolje?

Okolje mi ustreza zaradi možnosti ustvarjalnega prostora. Brez ateljeja v nekdanji

Foto: Amadeja Komprej

šoli Bele Vode bi si ga moral poiskati drugje. To je večni problem vsakega študenta, ki zapusti varno zavetje študijskega ateljeja...kako do ateljeja? To vprašanje je vedno povezano z ekonomskim stanjem posameznika in nekaj iznajdljivosti ter sreče. Kar se tiče samega okolja v Belih Vodah moram reči, da imam v svoji bližini odlične sosede s katerimi se dobro razumem. Za otroke je bližina narave dobrodošla. Bolj kot samo okolje me skrbi, da se v sam objekt, torej bivšo osnovno šolo Bele Vode premalo vlaga. Objekt počasi propada.

Vaša življenjska pot se je začela v Velenju, starši so se vanj preselili, kajne?

Moji starši izvirajo iz Zasavja. Del mojih starih staršev izvira iz rudarske tradicije, saj je že pradedek rudaril na Nizozemskem. Isto delo je nadaljeval tudi moj ded. Oče je delo nadaljeval kot električar, kar je bilo v njegovem času perspektivno, delo pa končal kot gradbincev/žerjavist.

Pravite, da je oče kazal nekaj nadarjenosti za likovno ustvarjanje. Imate kakšno njegovo delo?

Nekaj žganih slik na les bi se še našlo raztresenih po stanovanjih sorodnikov.

Kajpasodelovanje z Repnikom, priznanim slikarjem z Mute?

Oče je krajši čas res sodeloval z Repnikom. Kakšno točno je bilo to sodelovanje, ne vem. Sem bil še premlad, da bi me to zanimalo. Vem le, da je oče Repnikove motive žgal na les.

Po osnovni šoli niste šli na umetniško gimnazijo ali kaj podobnega, ampak vas je pot zanesla drugam?

Poklicno pot sem nadaljeval na Steklarski šoli v Rogaški Slatini, kjer sem se izšolal za steklopihalca in kasneje še za steklarskega tehnika.

Bi še znali pihati steklo?

Potreboval bi nekaj dodatne prakse...a občutek po moje ostane.

Kakšen je pravzaprav postopek pihanja?

Odvisno je od tega, kaj točno počneš v brigadi. Če si steklar krogličar, potem na votlo kovinsko palico iz peči naviješ malo staljenega stekla, ga povaljaš na kovinski plošči in na rahlo napihneš v kroglico, ki pa mora biti kar se da enakomerno razpihana in simetrična. Kroglica se nato ohladi. Tako pripravljena kroglica se uporabi za zajemanje večjega navitja staljenega stekla. Ko se zajema drugič, gre rahlo razpihana masa v kalupe za oblikovanje v hoteni izdelek.

Ste kdaj razen v obveznem delu šolanja in prakse to resnično delali?

Nikoli. Razen dela nad odprtim plamenom doma, kjer sva skupaj z očetom izdelovala manjše izdelke iz stekla.

Pravite, da ste v določenem obdobju življenja začutili potrebo, da vpišete študij? Je bila likovna pot, oziroma likovna pedagogika edina izbira v tistem obdobju, glede na to, da pravite da ste ves čas radi risali? Zakaj potem še akademija in tudi magistririj?

Po služenju vojaškega roka sem skoraj tri leta delal kot steklar pri samostojnem podjetniku v Beltincih. Ko sem se vrnil v Velenje,

nisem imel službe. Glede na to, da me je umetnost zanimala, sem se odločil za študij likovne pedagogike v Mariboru. Takrat še nisem vedel, da me bo izobraževalna pot nato zanesla še na Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljano. Zase sem zahteval več likovnega znanja in to sem lahko dobil le na Akademiji v Ljubljani. Zato sem se odločil za preusmeritev študija. Nadaljevanje na magistrskem študiju se mi je zdelo popolnoma logično. Še več poglobljenega znanja o umetnosti drugih in raziskovanje lastnega dela.

Na čem je temeljila vaša magistrska naloga?

Zanimala me je povezava med fotografijo in slikarstvom. Na začetku zgolj fizični spoj slikarske poteze in fotografske podlage na katero sem slikal. Slikal sem na velike tiskane fotografije, »printe«, na stare koledarje z motivi slovenskih gora, uporabljal sem fotokopije preosvetljenih fotografij kot podlago...različne fotografske postopke za transformacijo motiva...

Torej ves čas kombinacija teh dveh vseh umetnosti?

Če te prične zanimati realna podoba, slej ko prej naletiš na fotografijo. Zanimal me je izvor fotografije, njena raba v slikarstvu. Izvor ali ideja fotografije je v arhitekturi, v koordinatnem sistemu, nato v odkritju linearne perspektive in nadalje v holandski umetnosti z razvojem optike ter njene rabe v slikarstvu, kot je uporaba kamere obscure in kamere lucide. Fotografija je na nek način realizirala tisto, kar si je slikarstvo vedno želelo. Predstaviti svet v katerem živimo, kar se da realno. Če je na začetku fotografskega razvoja ta še imela status realnega podajalca sveta, se danes zavedamo, da je fotografija računalniško ali z različnimi postopki manipulirana in, da si tega statusa danes več ne zasluži v celoti. Gre za inscenacijo, aranžma, manipuliran scenski prostor. Če povem še bolj preprosto...danes se fotografi obnašajo bolj kot slikarji...uporabljajo različna digitalna orodja za obdelavo fotografije, ki je namenjena bodisi prikrivanju ali popačenju realnosti. Seveda se tukaj kar hitro postavi vprašanje, kaj je realnost? Vsak bo povedal svoj konec zgodbe in pridal nekaj novega...

Kaj vas sicer vzpodbudi, da sedete za platno?

Če kaj opazim na sprehodu, v trgovini, v naravi, na spletu, kakšno nenavadno sobivanje predmetov in stvari, če kaj slišim po radiu, v službi, pri sosedih...

Banalni realizem je vaš izraz?

Mislím, da je ta izraz prišel k nam iz tujine... tako kot marsikaj drugega. Gre za oznako, ki jo uporabljajo umetnostni zgodovinarji za lažjo klasifikacijo in interpretacijo neke struje v umet-

nosti. Pripeli so mi jo drugi... s tem nimam težav.

Stojiva pred velikim platnom na katerem ste naslikali prizor iz trgovine. Kako je nastajala ta slika?

Motiv se mi je ponudil pri nakupovanju. Podoba obešalnikov v obliki kljukastih križev ni nekaj kar bi ravnodušno spregledal. Seveda jih je potrebno prej opaziti. Mnogi tega ne opazijo in ko jim to pokažeš...glej no glej. Sam motiv sem nato naslikal bolj eksplicitno ter poleg dodal še nekaj manjših podob z motivi mediterana/beguncev naslikanih na temeljniku iz stiropora in žice. Kaj več nebi dodajal. Zadevo si je potrebno ogledati

Kje bo visela?

Trenutno bo stala pri meni v depoju.

Omenjate tri sklope oziroma pristope k ustvarjanju?

V prvega sodijo slike s poudarjeno časovno komponento. Motiv, ki ga obdelujem, slikam v »času«. Pri tem si pomagam s fotografijo. V realnosti se predmeti pojavljajo in dodajajo po naravni/bivanjski poti v kader, ki ga zajemam. Te predmete nato dodajam/vslikavam na platno in jih kopičim. Na ta način dobim sliko, nasičen likovni prostor s predmeti, ki se pojavijo na časovni premici opazovanega motiva.

V drugi sklop sodijo dela, ki zajemajo »realistično« podobo, z družbeno kritično vsebino. Ta vsebina pa je lahko bolj ali manj eksplicitna. Včasih družbena kritičnost niti ni opazna in je možna šele s postavitvijo več slik skupaj kot celote. Možne so kombinacije tako realističnih podob, kot slik z nepredmetno abstraktno podobo. V to skupino sodijo tudi nekateri kolaži, ki jih izdelam po digitalno obdelanih fotografskih podobah.

V tretji sklop sodijo barvni kolaži, pri katerih sodelujejo moji otroci, kot kreatorji podobe. Otrokom ponudim črno bele natisnjene motive, ki jih izberem glede na vsebino. Takšen motiv nato otroci neobremenjeno, brez zgodovinske in čustvene prtljage na novo oblikovno poustvarijo/prerišejo in barvno opredelijo. Iz tega procesa sem delno kot oblikovalec izločen. Rezultat je abstrahirana, močno barvno potencirana podoba.

Ste kje razstavljali kolaže?

Kolaži so do sedaj redni spremljevalci mojih razstav.

Družbeno kritični motivi so vam, kot pravite, blizu. Nekateri znani slikarji so skozi čas vedno uporabljali platno kot sredstvo za izražanje kritičnosti do neke situacije. Jim na nek način sledite?

To se je zgodilo spontano. Kritika do družbe se zgodi takrat, ko se zaveš njenih pomanjklivosti. Mislim, da je prav, da se o tem govori, le tako lahko družba kot celota napreduje. Res je, da lahko sami veliko naredimo za družbo v širšem smislu, kot lahko sami naredimo za dobre odnose s sosedi, a opozarjanje na nepravilnosti zato ne sme izostati. To se mi zdi nujno in sestavni del človeškega sobivanja, še posebej pravica do tega.

Imate kakšnega vzornika. Med tujimi ali domačimi slikarji?

Vzorniki so vedno bili, še posebej so imeli pomembno vlogo na začetku mojega umetniškega udejstvovanja. Veliko jih je bilo. Npr.: Chesley Bonestell, Don Dawis, Don Dixon, Adolf Schaller pa Mark Rothko, Richard Diebenkorn, Willem de Kooning, Gerhard Richter, Marcel Duchamp, Giacometti, Cézanne,

Foto: Amadeja Komprej

Foto: Amadeja Komprej

Claude Monet, Gojimir Anton Kos, Grohar, Courbet, David Caspar Friedrich, Caravaggio, Wermeer...seznam bi se nadaljeval čez celo stran. To so umetniki, ki so pomembni na svojem likovnem področju. Med njimi ni boljšega nad drugimi, vsak imajo svojo zgodovinsko pomembnost. Vzorniki so bili tudi moji profesorji na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje... od vsakega se lahko nekaj naučiš.

Kateri sklop je vam bližji ali ljubši?

Vse je del celote...

Vemo za vaše sodelovanje z EPK v letu 2012, ki je bila v Mariboru. Za kakšen projekt je šlo?

Razstava se je zgodila na Velenjskem gradu. Predstavil sem se s serijo kolažev, pri čemer so mi oblikovno pomagali moji otroci. Gre za že prej opisan postopek izdelovanja kolažev. Motivno sem se naslonil na obrabljene motive Velenjskih vedut: Velenjski grad, Šaleški grad, skakalnico, Velenjsko jezero, deponija

premoga, Tito... Motivi so bili izbrani iz knjige o mestu Velenju iz leta 1992. Domačinom »oguljeni« reprezentativni motivi domačega kraja so bili predstavljeni na svež, preprost in estetski način ter so na novo osvetlili tradicijo, preteklo zgodovino Šaleške doline in Velenja.

Drugi del razstave je uporabil motive izbrane s spleta in so zajemali eksplozije atomskih bomb iz različnih testnih področij okoli sveta. V motivu Atomske eksplozije visi duh časa in adolescence, ki diši po apokalipsi. V času mojega odrasčanje je v zraku visel konec sveta v obliki tretje svetovne vojne, dobro pa se spominjam znamenitega vesoljskega programa, »Vojne zvezd«, takratnega ameriškega predsednika Ronalda Reagana, ter Černobilske katastrofe leta 1986. V tem času smo cvetni prah na aprilskih lužah zamenjali za radioaktivne padavine. Po tržnicah z zelenjavo pa so letali radiologi z Geigerjevimi števci...

V 80 tih (v času mojega odrasčanja) je eskalirala ,bolj kot kdaj koli prej in pozneje, umetniška

produkcija (film, video igre, TV nanizanke, novele, zgodbe, strip, ...), ki so obdelovale tematiko konca človeštva v različnih oblikah. Samo v tem istem desetletju je porast tovrstne

produkcije dosegla okoli 88 izdaj iz prej navedenih različnih žanrskih, medijskih, umetnostnih zvrsti.

Rekli ste, da v Sloveniji pravzaprav ni slikarske scene. Kaj ste mislili s tem?

S tem mislim na ekonomsko razvitost umetniškega trga.

Kako vi vidite ali pa tudi živite problem majhnega trga za likovno umetnost v Sloveniji? Kakšne so vaše izkušnje s tujino?

V Sloveniji umetniškega trga praktično ni. V Ljubljani obstaja ena galerija, ki se profesionalno ukvarja s prodajo slik in še ta se drži z nohti nad prepadom. Vse ostalo so komisijske prodajalne. Npr. prineseš sliko, lastnik jo obesi in čaka...če jo proda naključnemu kupcu je vesel, ker mu ni bilo potrebno storiti ničesar...pobere provizijo in te prosi za novo sliko. Profesionalna prodaja umetnin ne pomeni izobešanje slik in čakanje na kupca. Pomeni nekaj drugega... pomeni agresivni pristop na trgu, ponujanje umetnin potencialnim kupcem, vzgajanje/poučevanje potencialnih kupcev in zbirateljev, mreženje galerij in podobno... Je pač tako, da bo umetnik vedno sedel na bogataševem pragu in te je potrebno izobraziti, navaditi, da na umetnost gledajo kot na investicijo, ki v prihodnosti ne izgublja vrednosti. Z dobrim in profesionalnim galeristom sem pripravljen ponuditi dogovor 50:50.

Umetniškega trga v tujini ne poznam dobro...sem pa malo raziskal umetniški trg v Ameriki. V mestu Austin z 1,888.000 prebivalci je pred krizo obstajalo 70 profesionalnih galerij. Danes jih je odprtih le še 20. V okrožju Bucks v Pensilvaniji s 600.000 prebivalci je obstajalo 34 galerij, sedaj samo še 4. V mestu Santa Fe z nekaj več kot 600.000 prebivalci in veliko umetniško tradicijo je bilo 250 profesionalnih galerij, danes pa samo še nekaj več kot 100. Po tej živahni statistiki, dobro razvitega umetniškega trga v Ameriki, bi Ljubljana v najslabšem scenariju morala imeti vsaj 11 profesionalnih galerij, ki pa jih na žalost ni. To pove vse o mentaliteti in razvitosti našega umetniškega trga.

Pa vendar omenjate, da vas to, da ne živite, na primer v Ljubljani, ali vsaj večjem mestu z več galerijami, pri vašem ustvarjanju ne moti. Kako bi to razložili?

Vse eno je kje živiš, umetniškega trga ni, z institucionalnimi galerijami, ki so financirane s strani države pa lahko čvekaš tudi po spletu.

Mogoče lahko zdaj naveževa pogovor na prestižno nagrado, ki ste jo prejeli le-

tos. Čestitke seveda najprej in vprašanje na kakšen način se prejme takšna nagrada?

Nagrado podeljuje Zveza Društev Slovenskih Likovnih Umetnikov. Predlagatelj so torej ZDSLU, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Moderna galerija Ljubljana in posamezni kritiki. Protokolarno pa priznanje podeljuje minister oziroma ministrica za kulturo.

Šteje pa se vaše delo zadnjih petih let?

Tako je. Šteje se delo oziroma razstave, ki so bile realizirane v zadnjih petih letih.

Kakšen rang je nagrada Riharda Jakopiča?

Gre za priznanje, ki je na najvišjem nacionalnem nivoju. Če se ne motim je višje priznanje samo še nagrada za življenjsko delo na umetniškem področju.

Kje in kakšna je bila podelitev? Občutki?

Podelitev je bila v Moderni galeriji Ljubljana, skromna in brez velikega pompa, na visokem kulturnem nivoju. Ko sem izvedel za priznanje sem bil presenečen, nato sem bil vesel. S pomočjo priznanja sem dobil nekaj novega delovnega zagona.

Omenjate tudi posamezne kritike. Kakšno vlogo imajo po vašem kritiki pri ocenjevanju likovnih del. Obstaja kakšen kritik, ki je toliko spoštovan ali kritičen, da ima to moč, da reče ta slikar je odličen, ta pa zanič? In da to dejansko vpliva na priznanje slikarja v nekem času in okolju?

Kritiki so del umetnosti. Na njihove besede običajno nimaš kaj dosti vpliva, razen v primeru da si s kakšnim kritikom v navezi. Umetniki si običajno s tem preveč ne belimo glave. Dober kritik običajno spodbuja in usmerja umetnika, saj dobro pozna zgodovino umetnosti, hkrati pa mora dopuščati umetniško svobodo in biti dojemljiv za novitete.

Omenjate tudi galerijo s katero dobro sodelujete. Kaj to pomeni? Da vam odkupi kakšno delo?

Ne gre za odkupe del, ampak za širjenje informacije med galeristi.

Kako delujejo galerije v Sloveniji?

Mogoče bi bilo potrebno ta pojav delovanja slovenskih umetniških nacionalnih institucij osvetliti iz sociološkega vidika. Družbo vedno sestavljajo vzajemni odnosi odvisnosti, skupni imenovalec pa je vloga dela. Družbo lahko iz tega vidika delimo na tri cone. Cono integracije, cono ranljivosti in cono razveze.

V coni integracije obstajajo stabilna delovna razmerja in sem sodijo tudi umetnostne institucije na državnem nivoju.

Cona ranljivosti je izenačena s prekarnim/pogodbenim delom v katerih delavci nimajo zagotovljenih vseh socialnih pravic.

V coni razveze pa vlada socialna izključenost, nezmožnost za produktivno delo in manko družbenih odnosov. Umetniki spadajo v to tretjo cono in ne sestavljajo več konstitutivnega dela družbe.

Zaradi te izključenosti je torej narobe pričakovati pomoč umetniških institucij, ki so že same po sebi na nacionalnem nivoju prevzele logiko neoliberalne ekonomije. Te institucije se zato znajdejo v razdvojeni poziciji.

Prvič... so del cone integracije, so redno financirane ter so se tako dolžne prek realiziranih projektov predstavljati kot odgovoren porabnik javnega denarja. Zaradi tega nastajajo všečni projekti, kot so pregledne razstave, saj zahtevajo minimalen produkcijski vložek. Vlaganj v novo umetniško produkcijo praktično ni.

Hkrati se propagira umetniške invente, ki demantirajo ter na novo »zgodovinijo« pol pretekli čas in kritizirajo družbeno strukturo vzhodne Evrope. Vzporedno tem strukturam podeljujejo status nezmožnosti in jih posredno pahnejo v proces neskončne ekonomske prevzgoje ali tranzicije.

Drugič... umetniške institucije so redno financirane, a na letni ravni podhranjene. Namesto, da bi se dodatno angažirale ter kazale in opozarjale na nezmožnost produkcije/produktivne dejavnosti 3. cone ter se povezale s svojo bazo, tako imenovanih odvečnih, rajši perpetuirajo na starih programih, jih ponavljajo ter dodatno zategujejo pas s pomočjo lastnih depojev. Seveda vse to v luči pridnih učencev večne ekonomske tranzicije v kateri se nahaja Slovenija.

Umetniki se morajo danes zavedati, da breg na katerem stojijo niti pod razno ni breg na katerem stojijo nacionalne umetniške institucije in v tem smislu ni od njih pričakovati praktično

NIČ.

To kar sem povedal je skoraj kot citat. Vse to ni zraslo na mojem zelniku, se pa s tem globoko strinjam. Veliko zaslugo za razumevanje in osvetlitev tega problema je imel moj nekdanji profesor na ALUO Zmago Lénardič in posredno sociolog Robert Castel.

Mogoče tudi zato menite, da v Sloveniji ni »investiranja« v umetnost?

Ni več kaj za dodati...naši slovenski mentaliteti se to ne zdi ekonomsko upravičeno.

Glede na povedano ima slikar v Sloveniji malo možnosti /nič/ preživeti od slikanja? Omenjate plan A in B, kar se preživetja tiče.

Umetniku ostaneta dve možnosti. Prva je ta, da se strogo podredi kvazi umetniškemu trgu in producira tisto kar pač gre za denar oziroma tisto, kar promovirajo umetniške institucije in se odloči za parazitsko delovanje. Preostali čas pa nameni tisti umetnosti, ki se mu zdi pomembna. V bistvu umetnik ustvari A in B produkcijo. Takšne perverzije/prostitucije niso v umetniškem svetu nič nenavadnega in so globalno gledano že stalnica.

Druga možnost je ta, da se zaposliš in s pomočjo lastnega kapitala doma ustvarjaš tisto, kar se ti zdi pomembno a hkrati tvegaš na slabo prodajo del. Sam sem se odločil za to možnost, posredno tudi zaradi družine. Edina slabost takšnega delovanja je časovna in energijska omejenost, ki pa je v prvem primeru verjetno ista.

Pa še nazaj k vaši ustvarjalnosti. Omenili ste, da mora v vas ideja zoreti. Verjetno ta proces nima časovnice. Ampak se zgodi ali pa se ne?

Foto: Amadeja Komprej

Motiv, ki ga uporabim, nekaj časa čaka. S tem dam možnost podobi, da se izkaže kot pozornosti vredna ali pa ne.

Med vašimi deli so tudi zanimive slike, ki se motivno navezujejo na obdobja v zgodovini sveta in človeštva. Precej redki motivi za mladega ustvarjalca. Od kod so? Ste kdaj tudi ilustrirali? Te slike me namreč spominjajo na ilustracije.

Res je. Gre za ilustracije z romantičnim pridihom. Gre za vesoljske pokrajine našega osončja ali pokrajine iz zgodnjega razvoja našega planeta. Te slike se navezujejo na ilustracije, ki so me kot otroka prevzele v ilustriranih enciklopedijah, le da tokrat v lastni produkciji. Teh slik nimam veliko. Nekaj malega sem objavil v poljudno znanstveni reviji Spika in astronomski knjigi, ki pa si ji niti imena več ne spomnim.

Vi slikate predvsem na velika platna, zakaj?

Slikam predvsem za galerijski prostor. Prodaja, kot smo že povedal, je precej omejena. Občasno me doleti kakšno privatno naročilo.

Vaša naslednja razstava?

Se mi nikamor ne mudi. Galerije bodo še vedno tam... čakale.

Še malo o vašem poklicu. Verjetno ste zadovoljni s svojim delovnim okoljem?

Poklic učitelja likovne umetnosti mi zagotavlja ekonomsko stabilnost. Kot vsako delo ima slabosti in prednosti. Ovira me predvsem birokracija. V razredu nimam težav.

Ali se kot likovni pedagog ukvarjate tudi s prepoznavanjem ali celo vzpodbujanjem posameznika, pri katerem zasledite nadarjenost.

Spodbuda in odkrivanje talentov je stalnica pri mojem delu.

Kaj svetujete otrokom v razredu v zvezi z likovno umetnostjo?

Predvsem jih želim naučiti opazovati, razširiti horizont, in kar je bistveno, da se naučijo likovno izražati. To se mi zdi pomembno.

Kaj pa svojim otrokom? Družina je prišla že v obdobju študija.

Kovačeva kobilica je vedno bosa...hahaha.

Lahko rečeva, da je vaša družina velika?

Lahko. Z ženo Špelo imava 5 otrok.

Naravno okolje v katerem odraščajo najbrž dobro vpliva tudi na njihov odnos do okolice?

Kraj v katerem živijo jim je všeč. Otroci niso izbirčni. Take jih naredimo sami.

Načrtujete v prihodnosti kakšne selitve, zgradba je kot je videti potrebna sanacijskega posega.

Selitve ne načrtujemo. Tukaj smo zadovoljni. Zgradba potrebuje predvsem toplotno izolacijo stanovanjskega dela. Težave s plesnijo na stenah so stalnica. Potrebno bi bilo umestiti tudi nova okna na severni strani nekdanje šole. Sanirati teraso ter prostor pod njo. Dobro bi bilo sanirati tudi dvorano, ki jo veliko uporablja lokalna skupnost ob različnih prireditvah. Če bi se vsako leto nekaj uredilo... bi bilo že marsikaj urejeno, tako pa objekt tiho propada. Upam, da bo kdaj kaj posluha tudi za to in ne le za novi asfalt na cesti.

Pa skleniva pogovor v smislu vašega preživljanja dopusta. Kje, kdaj?

Avgust. Cres.

Kakšna misel, ki vam je vodilo v življenju?

Bik Ferdinand...

Hvala in ustvarjalno še naprej.

Prosim...

Milojka B. Komprej

Foto: Amadeja Komprej

PORTRET

Barbara Spital mlada flavtistka iz Lajš, Boziroma Topolšice, že tretje leto nadaljuje svojo glasbeno pot na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani.

Obetajoče jo je zastavila že med osnovno šolo v Glasbeni šoli FKK Velenje, ki jo je obiskovala v Šoštanju, kjer se je učila flavte pri prof. Mojci Ušen Tkalčec. Na glasbeno pot je stopila v drugem razredu osnovne šole predvsem, ker je želela slediti sestri Poloni, tudi znani kitaristki. Ker se pravzaprav ni znala odločiti za inštrument, se je eno leto poskusila na kljunati flavti, v naslednjem letu pa prešla na prečno, na kateri je več kot uspešna še dandanes.

Danes priznava, da ji prva tekmovanja na katera jo je prijavljala mentorica niso prinesla takojšnjega uspeha, prinesla pa so ji globoko zavedanje, da je to, to! Potem je šlo pravzaprav lažje, saj je glasba postala način njenega življenja, vsakodnevne vaje, delavnice, seminarji doma in na tujem ter tekmovanja pa ga le zaokrožujejo.

Kmalu so prišli uspehi. Leta 2010 je bila na regijskem tekmovanju Temsig v Celju zlata in po enem mesecu na državnem tekmovanju ravno tako. Zlato priznanje in druga nagrada, sta zastavila vrsto nadaljnjim uspehom. Tudi na mednarodnem tekmovanju v Štanjelu je bila zlata in še istega leta v Trstu ravno tako. Leta 2011, je v Beogradu na mednarodnem tekmovanju spet dosegla zlato priznanje in prvo nagrado, v Ljubljani pa ravno tako prvo nagrado in naziv Laureat. Tudi Beograd leta 2012 je bil zanjo zlat, prislužila pa si je tudi naziv Laureat. Ves čas je bila njena mentorica prof. Mojca Ušen Tkalčec, ki jo je tudi vzpodbujala pri njeni odločitvi za šolanje v Ljubljani.

Ljubljana se ji je priljubila, tam je kmalu našla krog enako mislečih. Bolj kot tekmovanju se v srednji šoli posveča izobraževanju, čeprav

Foto: osebni arhiv

je v prvem in drugem letniku utrdila svoje pretekle uspehe. Na državnem tekmovanju in mednarodnem tekmovanju je bila zlata. Poleg rednega dela v šoli obiskuje seminarje, predvsem v Franciji, kjer želi nadaljevati svoje izobraževanje. Nekaj stikov s profesorji že ima, jezik je sicer še ovira, a ne prehuda. Seveda dopušča možnosti študija tudi drugje, tudi tukaj ji je v veliko pomoč in motivacijo njena profesorica Milena Lipovšek.

Barbara Spital je tudi članica Pihalnega orkestra Zarja in pravi, da ima kapelnik veliko potrpljenje z njo, ker ne more obiskovati vaj, kot bi bilo treba. Tudi sicer nastopa na različnih koncertih, v aprilu je bila v Velenju. Občutki so bili lepi, vsekakor je tu občinstvo, ki jo pozna tudi sicer. Igra tudi v šolskem orkestru, naredila

je avdicijo za Ljubljana International Orchestra, ki deluje v okviru Branimir Slokar Academy, ki združuje glasbenike vsega sveta. Tudi nastopala je že z njimi.

Kot pravi, rada igra skladbe iz obdobja romantike, te so ji tudi osebno blizu. V glasbi ne vidi samo perfekcionizma, ampak meni, da je enako pomembno osebno čutenje, kako glasbo dojemaš in kako jo podajaš. Zelo veliko vadi, tudi doma, kjer kažejo starši, ki jo ves čas podpirajo, veliko razumevanje.

V letu 2014 je ob občinskem prazniku prejela nagrado župana občine Šoštanj Darka Meniha, kar ji je vzpodbuda in prijetno spoznanje, da je v domačem okolju sprejeta kot obetajoča umetnica.

Milojka B. Komprej

MESTNA KNJIŽNICA ŠOŠTANJ – SEPTEMBER 2015

Knjižni Sejem

ponedeljek, 7. 9. 2015, ob 10.00 do 18.00

Za vse ljubitelje starih knjig, sejem rabljenih knjig, prvi ponedeljek v mesecu. Da knjige ne bi romale na odpad, jim skušamo najti na sejmu nov dom, tako ohranimo dostojanstvo starim odsluženim knjigam, ki še vedno nosijo v sebi sporočilo za vsakogar, ki si bo vzel čas zanjo in njene porumenele liste. Poleg podarjenih knjig prodajamo tudi knjige, ki so odslužile svojo nalogo v naši knjižnici, z namenom, da najdejo pot med ljudi in tako polepšajo dan strastnim bralcem in zbirateljem. Knjige se prodajajo po simbolični ceni 1 €. Pri nakupu ali prodaji lahko sodelujejo vsi člani in nečlani knjižnice, pri tem postavite simbolično ceno sami.

SVALBARD – KRALJESTVO POLARNEGA MEDVEDA 1.DEL

O potovanju

Osem dnevnega avanturističnega potovanja na otočje Svalbard sem se poleg še treh avanturistov udeležil v prvi polovici julija 2014.

Potovanje se je pričelo na Dunaju, od koder smo leteli preko Berlina do Osla. Tam smo prespali in naslednji dan namenili ogledu tamkajšnjih zanimivosti. Oslo ni posebej veliko mesto, a premore veliko znamenitosti, vrednih ogleda. Mednje zagotovo sodijo pomorski muzej Fram, mestna skupščina,

kraljevi dvorec in palača miru, v kateri podeljujejo Nobelovo nagrado za mir. Tu je še Fronger park, ki si je svetovno slavo prislužil s stalno razstavo unikatnih kamnitih skulptur, izklesanih izpod rok kiparja Gustava Vigelanda.

Malo pred polnočjo smo iz Osla poleteli proti Svalbardu. Na nebu je ves čas poleta sijalo polnočno sonce, ki v tem času visoko na severu nikoli ne zaide. Po treh urah mirnega leta so se štrleči iz nizkih oblakov v vsej svoji lepoti pokazali prvi obrisi otočja Svalbard. Težko bi si zamislil lepši pogled na piramidasto oblikovane in delno zasnežene vrhove

gora, po katerih se otok pravzaprav imenuje, torej Spitzbergen.

Adrenalinski pristanek na kratki in ne prav gladki pisti majhnega, vendar sodobnega in popolnoma opremljenega obalnega letališča v Longyearbyenu je obetal pravo arktično avanturo. Že po izstopu iz letala smo začutili hladnega polarni zrak, kakršnega smo v naših krajih vajeni sredi zime. Vendar je sam pogled na okoliške zasnežene gore, predvsem pa na v daljavi bleščeče se ledenike pričaral občutek, da bo v vsej lepoti in divjosti narave zlahka premagati in pozabiti občutek mraza.

Osnovni podatki o Svalbardu

Arktični otoški arhipelag Svalbard se nahaja znotraj arktičnega kroga, približno na pol poti med severom Norveške in severnim zemeljskim polom. To je najsevernejša točka na zemlji, kamor z rednimi linijami letijo potniška letala. Otočje ponekod še vedno imenujejo Spitzbergi in sicer po največjem otoku Spitzbergen. Poleg njega arhipelag sestavljajo še trije večji otoki Nordaustlandet, Baretsoya in Engeøya ter številni manjši. Skupna površina vseh otokov znaša 62.000 km² kar približno ustreza površini treh Slovenij. Naseljeni so trije otoki, število prebivalcev pa znaša okoli 3.000 in je manjše od števila populacije severnih medvedov, katerih je po različnih ocenah okoli 3.500. Večina prebivalcev je skoncentriranih v štirih večjih naseljih, ki so pravzaprav najsevernejša naseljena

območja na zemeljski obli s stalno živečim prebivalstvom. Največje naselje in administrativno središče je Longyearbyen z okoli 2.400 prebivalci, sledijo Barentsburg - rusko rudarsko naselje s 400 prebivalci, norveško rudarsko naselje Sveagruve in daleč na severu otoka Spitsbergov Ny-Ålesund - mednarodna znanstvena postaja s 40 do 100 prebivalci ter manjša raziskovalna postaja z 10 do 20 znanstveniki, ki jo upravlja Poljska. Poleg teh je na otoku še nekaj zapuščenih in nenaseljenih rudarskih ter lovskih postojank.

Podnebje na Svalbardu je arktično, vendar ga blaži zalivski tok, ki teče ob zahodni obali Norveške proti severnemu polu. Temperature zraka se v marcu gibljejo med -22 in -16 oC, v juliju, ko je tam glavna turistična sezona, pa med 4 in 8 oC. Najnižja temperatura je bila izmerjena marca 1986 in sicer -46,3°

C, najvišja pa v juliju 1979 21,3° C. V poletnih mesecih sonce sveti 24 ur na dan, kar je le ena izmed številnih zanimivosti, s katerimi se ponaša Svalbard.

Zgodovina

Otoke so ob koncu 12. stoletja odkrili Vikingi. Leta 1596 pa je nizozemski pomorščak Willem Barents pričel z raziskovanjem teh otokov in jim podelil ime Spitzbergi. Otočje je v 19. in prvi polovici 20. stoletja predstavljalo bazo mnogim poletnim polarnim ekspedicijam. Čeprav je Spitzberge za svoje ozemlje zahtevalo več držav, je otočje ostalo "nikogaršnja zemlja" vse do leta 1920, ko je bil 9. februarja 1920 podpisan sporazum, s katerim je bila Norveški priznana suverenost nad otoki in ki je prepovedal na njih graditi vojaška oporišča. Vse države podpisnice sporazuma so dobile pravico v omejenem obsegu izkoriščati naravna bogastva otočja in opravljati znanstvene raziskave. Leta 1925 so bili Spitzbergi priključeni Norveški, ki je otočje preimenovala v Svalbard. Leta 1935 je k sporazumu pristopila tudi Sovjetska zveza in še nekatere druge države. Danes Svalbard spada pod upravo Norveške, a si nekatere predele deli z Rusijo. Posledično je Svalbard izvzet iz območja Schengena, zato je za vsotop na otočje obvezen potni list.

Svalbard je v gospodarskem smislu zanimiv za lov in ribištvo, v zadnjem času pa tudi za turizem, ki postaja vse bolj pomembna gospodarska panoga. V prejšnjem stoletju so tam obratovali številni večji in manjši premogovniki, od katerih jih je večina zaradi skromnih zalog opustila proizvodnjo. Vsi so pridobivali črni premog, povečini zgornje terciarne starosti, izjema je le premog v ruski enklavi Pyramiden. Ta je karbonske starosti in je torej nekoliko starejši od ostalih. Danes premog pridobivajo le še v redkih podzemnih premogovnikih. Največja med njimi sta norveški Sveagruva in ruski Barentsburg. Tudi v okolici Longyearbyna so predvsem

Foto: arhiv

v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja kopali premog, o čemer še danes pričajo številni opuščeni rudniški rovi, ter propadajoče žičniške naprave, s katerimi so transportirali premog iz rudniških rovov do pristanišča.

Longyearbyen

Longyearbyen je največje norveško naselje in administrativni center Svalbarda. Leta 1906 ga je ustanovil Ameriški poslovnež John Munro Longyear, ki je tam pričel kopati premog. Ker naselje leži ob obali, ga s svetom povezuje poleg letališča tudi pristanišče. Pristanišče je izjemnega pomena za tovorni promet, saj preko njega poteka oskrbovanje tukaj živeče populacije z vsem, kar potrebujejo. Pristanišče pa je pomembno tudi za turizem. Longyearbyen je namreč obvezna postaja mnogih velikih turističnih ladij, ki v poletnem času križarijo po severnem morju.

Značilnost Longyearbyena je prav gotovo tudi nadpovprečno število motornih sani. Teh naj bi bilo okoli 5.000, kar je dvakrat več kot znaša število prebivalcev. So glavno prevozno sredstvo, kajti cestnih povezav z okoliškimi naselji ni, sneg pa z izjemo krajšega poletnega obdobja tod vztraja večino leta. V času, ko ni snega in uporaba motornih sani ni možna, imajo prebivalci Longyearbyena svoje motorne sani parkirane kar na dvoriščih in zelenicah pod milim nebom.

V širšem središču naselja so skoncentrirane številne servisne dejavnosti kot so zdravstvena postaja, pošta, banka, otroški vrtec, šola, muzej, gledališče. Imajo tudi plavalni bazen in celo univerzo. Ožji center naselja predstavlja ena sama daljša promenada, ob kateri je nagnetenih polno majhnih prodajaln in lokalov. Vmes so postavljeni raznorazni kipi in spomeniki ter ostali simboli, v glavnem posvečeni tukajšnjemu kralju divjine – polarnemu oziroma severnemu medvedu.

Ljubitelji arhitekture v Longyearbyenu zagotovo ne boste prišli na svoj račun. Zgradbe, pa naj gre za bivalne objekte, hotele, lokale ipd, so praktično vse enake. Podoben dolgčas je tudi pri barvah pročelij. Večina zgradb je namreč pobarvanih s tremi do štirimi niansami rjave barve, le redke so ponašajo z zeleno, sivo ali rumeno barvo. Hotelov in hostlov je v Longyearbyenu glede na število prebivalcev nesorazmerno veliko, a kapacitete še zdaleč ne zadoščajo za vse večji naval turistov, zato ne preseneča, da je potrebno hotelsko sobo rezervirati tudi več mesecev vnaprej. Denimo v času okoli 20. Marca 2014, ko je bil prav na Svalbardu najlepše viden sončni mrk, tam ni bilo mogoče dobiti niti ene proste postelje.

Longyearbyen je kljub majhnemu številu prebivalcev razmeroma prostran, zato ogledovanje mestnih znamenitosti lahko traja tudi ves dan. Človek se kar ne more načuditi,

Foto: arhiv

kaj vse se najde v tem malem mestu. Poleg že omenjenih spomenikov ter raznorazne odslužene rudarske opreme, ki jo je mogoče videti povsod, se v priobalnem delu nahaja tudi pravi pravcati Božičkov poštni nabiralnik. Tega je zaradi nadpovprečne višine in živo rdeče barve nemogoče zgrešiti. Očitno ima tukaj Božiček enega izmed svojih uradov. Torrej, če otroci in starši do sedaj niste vedeli, kam Božičku pisati, zdaj veste – v Longyearbyenu na Svalbard.

Veličastna narava

Za gibanje v divji naravi zunaj naselja je potrebno upoštevati določena pravila, ki so nujna za preživetje v ekstremnih razmerah. Polarni medved je tukaj nesporni vladar narave, na kar opozarjajo tipični prometni znaki, ki jih verjetno ne boste srečali nikjer drugje na svetu. Nekaj sto kilogramov težke zveri so z zakonom zaščitene in jih je prepovedano pobijati. Posledično se je njihova populacija v zadnjem času precej povečala in vse pogosteje prihaja do srečanj človeka z medvedom, zato je nošenje orožja zunaj naselij obvezno. Polarnega medveda se sme ustreliti izključno v samoobrambi, kadar je ogroženo človeško življenje.

Zgornji sloj trajno zamrznjene zemlje - permafrosta čez kratko poletje odmrzne in se spremeni v cvetoče planjave, na katerih se pasejo severni jeleni. V mehki travi na obrobju v poletnem času gnezdijo tudi arktične čigre in polarne gosi. Za čigre v Longyearbyenu velja posebna ureditev. V bližini krajev na obrobju naselja, kjer ptice gnezdijo, so postavljeni opozorilni panoji z navodili obiskovalcem, kako ravnati ob srečanju s čigro. Te ptice so lahko kljub velikosti goloba kar

precej nevarne. V času gnezdenja so silno napadalne in se ob branjenju svojih mladičev ne ustrašijo niti človeka. S kljunom napadejo najvišji del vsiljivca, to je običajno glava in mu pri tem lahko povzročijo kar hude poškodbe. Za obrambo so zato ob panojih nameščene 2 metra dolge rdeče plastične palice, katere je treba med hojo držati visoko v zrak. Čigre se v primeru napada osredotočajo na vrh palice, glava pa ostane cela.

Drugi del in konec potopisa bo objavljen v naslednji številki revije List.

Foto: arhiv

KOTALKE

Sestrična Jana se je vselila v novo hišo. Po letih jamranja in tarnanja, kako si ne moreta privoščiti nič, še poletnega dopusta ne zadnji dve leti, na smučeh je pa tako ali tako že na debelo prahu, so na bajto končno navlekli še vpadljivo vijolično-roza fasado.

Ne vem, zakaj sva sploh šla na obisk, kar določila je uro in »da ja ne bi česa nosila, samo na kavico pridita!« Nisva ne vem kako družili, čeprav zadnjih deset let spet živiva v istem kraju. Kaka čestitka za rojstni dan, pozdravček, če sva se srečali. Nisva bili na isti valovni dolžini, bi rekla. Pred njo sem imela nekakšen kompleks, pa še sama ne vem, zakaj. Jana je bila natarikarica, spoznala je lastnika velikega podjetja in delničarja še nekaj večjih, ki se je zaradi nje ločil in ji pomagal do odlične občinske službe. Kadar koli sva se srečali, je napletala, kako je življenje težko, kako ni denarja, kam ga le dajo oni, ki zaslužijo po dvajset jurjev evrov na mesec in kaj bi dala, da bi bila na njihovem mestu.

Tudi ko je praznovala tridesetko, sva bila z možem povabljeni, ampak zabava se nekako ni razživela. Njene prijateljice so bile v toaletah, ki se jih ne bi sramovali na nobeni gala prireditvi in njihovi osladni frajerji so pili samo viski in kadili cigare in debatirali o delnicah in globalnem gledanju na stvari...res so imeli kako potrdilo o šoli več kot jaz in moj šlosar, ampak tudi midva poznavava ljudi z diplomami, pa se vseeno dobro vklopimo, ko se srečamo.

Sedela sva med njimi kot sivi miši in čakala na primeren trenutek, ko sva se lahko izmuznila domov.

Mož bi gladko zavrnil vabilo, jaz pa, ko me je ujela na telefon, nekako nisem mogla najti hitrega izgovora in sem kar zinila, hvala, prideva. »Saj ne bo kaj posebnega, ena taka majčkena otvoritev, saj veš, pet let sva živela samo za to bajto, nič od nič si nisem kupila, razen nujne stvari...tako ali tako si edina od žlahte, ki si vabljeni, drugi so vsi nekam čudni!« je žvrgolela v slušalko. Vedela sem, da z nikomer drugim iz sorodstva ni imela stikov.

Ob dogovorjeni uri sem se kar peš odpravila proti novi hiši, ki kraljuje na elitni lokaciji vrh vasi, od koder se kot na dlani razpira razgled po celi dolini. Tukaj so pravzaprav vile, ne več hiše, pomislim....tale je pa najbolj razkošna.

Na vratih sta naju pričakala sestrična in njen mož v večernih toaletah, po stisku roke in mrzlem poljubu na levo lice je ona z roko pokazala proti notranjosti hiše, kjer se je skozi stekleno steno videla skupina moških in žensk s širokimi nasmehi na ustih in z aperitivi v rokah. Ženske so pile martini, moški viski, cigare so ozračje že dodobra prepojile z značilnim plemenitim vonjem. Izročila sem ji darilno vrečko z Mullerjevim bonom za 30 Evrov, moj mož pa njenemu še steklenico plemenite žganice.

Nisem slišala, da bi kdo rekel hvala, mogoče sem preslišala...

Uradni del je odprla ona, sestrična, njen mož pa ji je v znak podpore in odobravanja vsake njene besede držal desnico okoli vratu in ji iz profila nepremično zrl v oči

Govorila je na pamet, a tekoče, z odločnimi poudarki na nekaterih besedah.... »TOLIKO

odrekanja, NIČ IN ŠE ENKRAT NIČ sva imela od življenja ves ta čas, najine sanje so zdaj IZ-POLNJENE, samo da še odplačava kredit, pa bova ZAŽIVELA!«

Po burnem aplavzu, ki se mu nekako nisem mogla pridružiti, moj Jože pa je ploskal očitno brez pravega navdušenja, sta se z možem objela okoli pasu, se poljubila na usta in ona je z roko nakazala, da naj se malo umirimo, očitno je bilo, da ima še nekaj povedati. Ko so se povabljeni umirili, je zajela sapo, s pogledom premerila vsakega posebej in dahnila: »Zdaj bo čas za otroka. Dragi moji, upam, da bom ob letu že srečna mamica in moj Dare srečni očka! Že delava na tem!« Spet poljub, dolg aplavz, nato nazdravljanje in cingljanje kozarcev s šampanjcem.

Povabljeni so se potem začeli razvrščati v kolono, videla sem, da je nekdo vodil vnaprej določen protokol, vendar naju niso zajeli v priprave, zato sva se nekako priključila koloni čisto na repu.

Kača kakih petnajst parov, večine nisva še nikoli videla, je potem stopala mimo njiju, ki sta žarečih lic in oči sprejemala darila, voščila za dobro počutje v novi hiši in nenehne pripombe moje sestrične, da je bolj skromno, a bosta že še kaj uredila...Darila so bila vredna imena. Vsako je bilo večje od naslednjega in Jana in Dare sta enkrat eden, drugič drugi, v zrak molela darilne bone za 500 eur, pa za Karibe, pa Merkurjev bon za bog ve koliko..... Z Jožetom sva trdneje sklenila roki, ko sva se bližala slavljenca. Še enkrat sva obema stisnila roki in

Vir: splet

Vir: splet

moja pripomba, izrečena tako mimogrede, med prisiljenim smehom, darilo sva vama pa že dala, nisva vedela, da ste takole organizirani, je bila namenjena pravzaprav bolj drugim kot slavljenčema...nisem želela, da bi mislili, da sva prišla praznih rok.

Že tako ali tako sva bila s svojo garderobo malo sumljiva družčina v krogu vseh teh... bili so managerji, direktorji, dva zdravnika, borzni posrednik...toliko sem izvedela kasneje v pogovoru, ko sva se z Jožetom skušala porazgubiti mednje in nekako preživeti večer.

Proti polnoči je pred hišo začelo pokati, doneti, trobiti in vstopila je skupina trubačev, ki so bučno in vsi očitno pod gasom naredili pravo veselico. Gostje v hiši so se že zdavnaj razživali, pari so se pomešali med seboj in blondinka z lasmi do riti ni bila nič več trdo poleg svojega spoliranega olivnopoltega lepota, ampak se je spogledovala s precej starejšim, že malo debe-luhastim gospodom, rdečelasa gazela pa je v kotu slonela na rami njenemu možu...

Nekdo je zaploskal, uganile so luči, med prasketanjem neštetih raket je gospa v brezhibni slaščičarski opravi pripeljala skoraj meter visoko torto v obliki hiše. Še hišna številka je bila na njej, se ve, katera.

Potem sta Jana in Dare začela rezati torto, najbolj pijani so se že obmetavali s smetano in obilje smeha in neumnih štosov je napolnilo razkošno sobano...Greta, borznikova gospa, je sezula salonarje in na zvoke trubačev plesala kankan po mizi, vsakič, ko je dovolj visoko dvignila nogo, so moški bučno zavpili: »Toooooo!«

Z Jožetom sva se mislila izmuzniti, pa je bilo pri izhodu polno ljudi, ne bi mogla neopazno mimo. Sedela sva in opazovala, nihče se

ni posebej menil za naju, le Aleksandra, bivša manekenka, je mojemu prinesla kozarček in koketno podrsala s svojim nosom po njegovem, nato pa odšla naprej...

Ko je v zvoniku bilo ena, so malo utrujeni začeli posedati nazaj za mizo. Kuharica in strežnica sta začeli nositi narezke, biftek, še kaviar se je znašel na mizi.

Nekdo je zavpil: »Govor!«

Nihče ni imel pripravljenega govora. Potem je Greta predlagala, da bi slavljenčema vsak par namenil par besed, največ nekaj stavkov. Nekakšne karaoke v besedi, brez glasbe, je momljala. Strinjali so se.

Potem so govorčili. Najprej borznik, nato doktor, nato žene nekaterih, pa spet moški... rdeča nit vseh govorov je bil denar...kako je danes težko, koliko se mora človek žrtvovati, če si želi ustvariti svoj dom, kako ni denarja za otroke, ker toliko odgovorni pa že moramo biti, da jih nimamo prej, če ne vemo, kje bodo živeli.... Šlo mi je na bruhanje...vsi ti opiti snobi, vse te naličene babnice, nekatere napolnjene z botoksom, pa šele okoli 40 let imajo... Umetne trepanice so se zapeljivo razpirale in zapirale, joški v push up modrcih so se dvigali med vzdih, kako je življenje težko...in gromki aplavzi za vsakim govorcem.

Na koncu je vrsta prišla tudi na naju. Jože me je dregnil, češ, jaz že ne bom. Moj mož je bolj redkobeseden, vem, da bi zelo težko spravi skupaj kak stavek pred takim avditorijem. Ne vem, od kod sem potegnila samozavest...mogoče iz spoznanja, da je tako ali tako vse pijano in nihče ne bo zares poslušal dolgočasne babe v črnih hlačah in beli bluzi. Stopila sem pred Jano in Dareta, zajela sapo in ves čas gledala strmo v njene oči. Besede

so kar vrele iz mojih ust, kot bi komaj čakale, da smejo ven, tja, kamor morajo priti.

»Jana, danes slavita. Čestitam. Malokdo ima pri petintridesetih tako premoženje. Ne vem, zakaj sem se zdajle spomnila najinega otroštva, saj veš, obe sva rasli za Savinjo, dokler se teta, tvoja mama, ni poročila, sva bili v isti hiši, v isti postelji.« Gledala me je, kot da sem padla z lune. Mene pa je togota nad vso to maškarado gnala naprej:

»A se spomniš, o čem sva sanjali, ko sva se zvečer pokrili s tistim karirastim kovtrom, ki je zmeraj dišal po plesni in orehovem listju? Proti moljem, saj še veš...«

Jana je molčala, le ustnice je rahlo razprla in globlje dihala.

»Sanjali sva o tem, da bi imeli kotalke! Samo kotalke. To je bilo vse, o čemer sva sanjali. Čeprav nobena od naju ni pomislila, kje bi se kotalkali, saj je bila hiša v taki strmini, da je lisica pošto nosila... In o asfaltu ali tlakovcih ne duha ne sluha... In, Jana, a še veš, kako dobra so bila pečena jajca pri stari mami, v tisti prežgani ponvi, ki je bila tako črna in obložena z ožganinino, da nihče več ni vedel, kakšne barve je? Ampak jajca na ocvirkih so bila v njej najboljša. Potem nikoli več nisem jedla takih in najbrž ti tudi ne.

Danes imaš mnogo več, zdaj si lahko kupiš tudi kotalke. Želim ti vso srečo v novi hiši in zdrave, lepe, pametne otroke!«

Nihče ni ploskal. Strmeli so vame, kot bi šele zdaj opazili, da sem tam.

Jana je sedla na tapeciran, v barvi zlata uokvirjen stol, in motno gledala vame, ko sem oblačila plašč. Ko sva se z Jožetom prišla za roki in šla skozi vrata, sva na hrbtih čutila tišino in prazne poglede.

NOVI »VESELI SVAT« MATEVŽ

Veseli Svatje veljajo za enega najboljših in enega najpopularnejših ansamblov v Sloveniji. Ime so si nadelo po skladbi Slavka Avsenika in tako začeli svojo glasbeno pot avgusta 2005. Pred nekaj meseci so v sestavu potrebovali novega kitarista in izbran je bil Matevž Mikek, ki je praktično domačin, saj prihaja iz Skornega. Skupaj z ostalimi člani ansambla je zabaval publiko na gasilski veselici v Šoštanju.

Matevž, kako dolgo si že član Veselih Svatov? Kako je prišlo do sodelovanja?

Krstni nastop sem imel prav v Šoštanju, na koncertu ansambla Smeh, 29.3.2015. Z igranjem sem sicer začel malo kasneje, ko so se začele veselice, kajti bilo je treba dokaj izpiliti narodno-zabavni in zabavni repertoar za veselice in poroke, kar pa ni ravno malo skladb. Čisto po naključju sem opazil, da Veseli Svatje iščejo kitarista, jaz sem bil pa brez ansambla in sem se prijavil na avdicijo. Sem bil nekaj dni po avdiciji zelo vesel klica od vodje Blaža, ko mi je sporočil, da sem bil sprejet.

Kako je biti član enega najboljših in najpopularnejših ansamblov v Sloveniji?

Vsekakor je drug svet kot prej. Veliko je nastopanja po veselicah, koncertih, porokah ... Zelo rad imam glasbo in zelo rad nastopam. Zame osebno je velika sprostitev po napornem tednu,

ko se postavim na oder in dam energijo iz sebe z glasbo. Zelo pomembno je, da se med Svati zelo dobro razumemo in vsi gremo radi na špil in smo dobre volje na odru in pod njim. Se pa na koncertih hitro spozna veliko muzikantov iz slovenske estrade. Lepo je videti, da so glasbeniki, kot so npr. Milan Kokalj, Mike Orešar, Marko Vozelj, Matjaž Vlašič, Boštjan Grabner idr. spoštovanja vredni glasbeniki in čisto običajni, dobrovoljni ljudje kot mi ostali. Vesel sem, da me doma družina, sorodniki in prijatelji podpirajo in so veseli zame, da sem član Veselih Svatov.

Opiši na kratko tvojo zgodovino igranja.

Za kitaro sem se navdušil pri šestnajstih letih. Oče mi je pokazal akorde in ritem, potem sem se začel učiti pri Zvonetu Hranjcu zabavno glasbo in pri Robertu Goličniku narodno-zabavno glasbo. Po igranju s krajanji sem se pridružil ansamblu Navdih. Po nekaj letih igranja sem se pridružil Kvintetu Hey, kjer smo 5 let igrali večinoma v tujini, po Avstriji, Nemčiji in Švici. Kasneje je iz kvinteta nastal Skorband, v katerem sem igral do januarja 2015. Marca 2015 pa sem se prijavil na avdicijo za ansambel Veseli Svatje in vesel sem, da sem bil sprejet. Poleg Mateja Glinška, ki me je učil pri Robertu Goličniku in Zvoneta Hranjca, bi rad izpostavil še kitariste: Mitja Mastnaka, Franja Juroviča in Marka Zaletelja, ki so veliko pripomogli k mojemu

znanju kitare. Hvala vsem!

Kako je bilo igrati na gasilski veselici, na domačem terenu? Si bil še posebej ponosen?

Komaj sem čakal igranje v Šoštanju! Ne bi rekel ravno besede ponosen – bil sem zelo vesel, da sem igral pred domačini, vendar ni tako enostavno, ko ti vsak drugi plesni par maha pod odrom in te pozdravlja. Jaz sem pa moral igrati in se mi je kar precej tresel glas, ko sem pel. Lepo je bilo srečati toliko prijateljev in znancev ter igrati zanje. Priznam pa, da je bila trema kar prisotna.) Naj dodam še tole... KAPO DOL šoštanjskim gasilcem za tako odlično organizacijo in izvedbo veselic v Šoštanju!

Kaj Svatje trenutno počnete? Pripravljate kaj novega? Po čem se vam kolca?

Svatje smo precej zaposleni z nastopaji, tako da kaj novega pride po sezoni veselic. Letos smo izdali komad »Se ti kaj kolca«, pri katerem sem pri Svatih debitiral tudi v studiu. Zanj smo posneli tudi videospot. Glede na to, da Svatje letos praznujemo deseto obletnico, zna biti konec leta še kako zanimiv. Kolca se nam pa zadnje čase veliko. Zgleda, da veliko mislite na nas :-).

Matevžu Mikeku hvala za pogovor in uspešno pot še naprej.

Melita Jelen

Foto: arhiv

NEVESTA, ZMISLI DANJŠNJI DAN!

Po dolgem času sem bila spet povabljena na ohcet. Lepa svatba, nevesta v sami čipki do tal, obraz marelično napudran, kot iz voska, čeprav je bila do tistega dne posuta z izrazitimi pegami, družba večidel mladih ljudi, igrala je dobra, znana glasbena zasedba... opolnoči je glas harmonike mило zažvrkljal -»Ko boš prišel, zmeraj prinesi mi rože...« in vsi smo poslušali v tišini in potem aplavz, fantastična torta, poljubi... slovesno in ganljivo.

Pa me je spomin zanesel v gostilno »Pri Janezu«, tako smo takrat, ko sem se možila jaz, še rekli gostišču, kjer je zdaj Križnik v Gaberkah. Dobra tri desetletja je tega in na moji ohceti je bilo še vse precej drugače. Čule so se zdravičke, ki jih je vodil zdaj že pokojni sorodnik in ki bodo vsak čas ugasnile v pozabo. Pa mnoge ljudske, iz roda v rod z ustnim izročilom prenesene poročne pesmi. Skoraj vse so že ugasnile v moji glavi, del ene je ostal:

SE NEVESTA JE MAL ZASMEJALA IN MISLILA SI JE TAKO,
SAJ V KIMPETI JEDLA BOM KURJE MESO IN PILA BOM VINCE SLADKO!

Kar malo žal mi je za njimi in ko sem odhajala s te poročne svatbe, o kateri sem začela svoje pisanje, se mi je tožilo po njih. Ker so bile zares naše, zares samo za poročni dan ustvarjene in so dale obredu in trenutku močan pridih slovesnega, enkratnega, čarobnega.

Tako hitro se vse spreminja, da. Kot mogočen slak našo razkošno ljudsko dediščino prerašča nevedna, precenjena ponudba iz velikega sveta. Pa sem si rekla, v Ravnah vendar imamo muzikante, ki v sebi še nosijo spomin na ohceti, kakršne so bile v navadi pred več kot pol stoletja. Tudi v Listu so bili enkrat že predstavljeni, njihovo petje in igranje posneto za Radio Ljubljana, tiste čase, ko je Jasna Vidakovič vodila mile urice slovenske zemlje v pesmi in besedi...marsikdo še pomni. A o njih ne moreš povedati vsega v eni oddaji ali v enem članku. Njihova glasbena zgodovina je pestra, spomini kapljajo in ko že misliš, da so povedali vse, se nekdo spomni še one in tiste prigode.

Govorim o Maratoncih ali Starih Ravenčanih. Anton Pečovnik-Konovšek, ki je bil klarinetist, Anton Goršek-Strnakov Tonček, harmonikar in Jože Medved-Kocov Pepč, basist. Ga ni domačina, ki jih ne bi poznal, razen kake mladeži, ki je šele začela živeti.

Jože Medved je brez obotavljanja rekel, da seveda lahko pridem in bova kakšno rekla.

V zavetju umetelno izdelane, okrogle vrtnete ute sva klepetala in počasi srkala ravno prav hladno belo vino. Možakar je zgovoren, večno dobre volje, njegov smeh bobneč in nalezljiv, da pa je pevec, pred katerim je treba zares sneti klobuk, je pa tako ali tako znano.

Beseda je dala besedo in le-te so kar

stekle...

»Najprej so nam rekli »Stari Ravenčani«, potem se nas je bolj prijelo ime »Maratonci«, ker Tonček, ko je enkrat optal harmoniko in se ogrel, ni več znal nehati. Kar vlekel je in špilal, danes bi temu rekli, da je »not padel«. Naše runde so bile zares maratonske in ni ga bilo, ki bi nam lahko očital, da smo »muzikanti, sami zabušanti!«

Jaz sem prej igral trobento pri Čuježih, leta 1973 sem se oženil v Ravne in seveda sem se slej ko prej moral srečati z onima dvema, ki sta že igrala po ohceti. Iskala sta baritonista, jaz pa sem poleg trobente igral tudi bas, imel sem dva baritona in ni bilo treba dosti govoričenja, malo smo poskusili in začeli. Do takrat, ko sem se Maratoncem pridružil jaz, sta onadva že imela za sabo cele stotnije ohceti. Vem, da jih je Konovšek dal vsega skupaj v karieri skozi skoraj 500, jaz pač manj.

No, igrali smo tu in tam, ljudje so bili zadovoljni in imeli smo špilov, kolikor smo zmogli. Takrat ni bilo ansambla v vsaki vasi, kot je danes.

Nismo imeli koledarja, nekako se je pač kar vedelo, da nas mora par »naročiti« ali pa rezervirati precej prej. Največkrat je ženin prišel prosit h Konovškemu, potem sta Tonč in ženin skupaj prišla k nam in od nas smo vsi trije šli še k Strnakovemu Tonču, da je bilo ja z vseh treh strani potrjeno, da ne bomo zatajili. In tudi nismo. No, kar smo »mi oženili«, je

Vir: splet

večinoma tudi zdržalo skupaj, malo se jih je ločilo. Vem pa za en par, ki je bil na ohceti tako zaljubljen, da so skoraj vsem svatom kapljale solze iz oči od ginjenosti. Ženinov oče, ki je bil sicer bolj slab govornik, je svojemu sinu, mladoporočencu, ob kakih treh zjutraj naredil tak prekrasen govor, da je cela svatovščina smrkala v robce. Ne vem, od kod je jemal besede. A ravno tisti par je pa potem kar hitro šel narazen..

Takrat, ko sem začel jaz, smo se na ohceti že vozili s fičotom, Konovšek ga je že imel. Kar zgodaj v soboto dopoldne smo morali biti pri ženinu. Ko se je s svojimi svati slovesno opravljen postavil pred hišna vrata, smo mu zapeli: **BOD POZDRAVLJEN, ŽENIN DRAGI, MI ZDAJ K TEB PRIHAJAMO, DA ŠE ENKRAT V LEDIK STANU ROKO TI PODOJAMO. DANES OB URI TE BOMO V CERKEV SPREMLJALI, TAM PRED BOGOM BOŠ TI SKLENIL ZAKON BLAGOSLOVLJENI! MI, KI V KROGU TU STOJIMO, TI ŽELIMO Z DNA SRCA, NAJ TI BODE SREČA MILA, BOG TI BLAGOSLOV NAJ DA!**

Vsi skupaj smo bili pogoščeni, za aperitiv je bilo domače žganje, potem pa večinoma že pri vsaki hiši na pretek domačega vina, suhega mesa in klobas, domačega kruha in potice. Prej, nekaj let nazaj, je bil ponekod postrežen samo jabolčnik. Tako okrepečani smo še kakšno zaigrali, potem pa se v sprevodu podali po nevesto, ki največkrat ni bila zelo daleč. Takrat se ljudje iz oddaljenih krajev niso imeli veliko priložnosti srečevati in tudi star pregovor je zabičal: botre si išči od daleč, par pa od blizu! Dobro je bilo, če sta se družini med seboj vsaj malo poznali, kajti veliko so dali na resnico, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Danes se najdejo skupaj iz vseh koncev sveta, čar je najbrž neizmeren, šok pa včasih tudi!

Kolikor pomnim, smo šli na ohcet igrat najdlje nekam v Logarsko dolino, drugače pa velikokrat na Koroško in po vseh bližnjih krajih.

Ko smo torej prispeli na dvorišče hiše, iz katere je bila nevesta, je bilo kot na vsako navadno soboto.

Nekdo je klepal koso, drugi spletal koš, ženska je pometala dvorišče, otrok s prazno cejno tekkel čez dvorišče. Delali so se, kot da nas ne opazijo ali pa prav grdo gledali, češ, kaj iščete tukaj, kdo se pa ima čas bajžiti z vami! Ko smo zlezli iz avta in so se svatje razvrstili naokrog, je vlogo prevzel Konovšek. Njegov globok, močan glas, celotna pojava sta bila pravnjaja za to odgovorno nalogo. Klicanje neveste. Napisano besedilo so imeli dolgo pri hiši, potem so ga posojali in zaupali temu in onemu in nikoli dobili nazaj.

Klicali in prosili za nevesto so trikrat. Po

prvem so se vrata hiše priškrnjeno odprla in skozi režo je nekdo zagnal petelina. Ljudje so že vedeli, da ga ni dobro vreči proti muzikantom, kajti če so ga ujeli, so reveža na licu mesta obglavili. Tako je ubogo prestrašeno petelinje bitje frčalo kam na sredo dvorišča in jo ucvrlo proč od ljudi, ki so stali v pričakovanju neveste.

Po drugem klicanju je na prag navadno stopila kaka mična punčka v čednejši opravi in z rožami ali mašnjami v laseh. Če je bila dovolj korajžna, je včasih razpela:

SEM LUŠTNA, SEM MLADA, PA NIMAM MOŽA, IMAM ŽENINA RADA, ZVESTO LJUBIM GA!

Ampak ženin je zamahnil z roko: »Čedna si, ampak nisi taprava!«

Taprava je prišla po tretjem klicanju. Graciozno je zdrsnila skozi vrata, odeta v najlepši kostim v svojem življenju (dolgih belih oblek takrat še ni bilo) in z venčkom asparagusa in belih nageljnov, marjetic ali šmarnic v laseh in ženinu in svatom je zastal dih. Sledila je

pogostitev, nazdravljanje, kakšna muzika in v slovesnem pričakovanju vrhunca dne so se vsi skupaj počasi razpostavili v strnjeno skupino in pred nadvse ganljivim odhodom neveste od doma smo zapeli tole:

NEVESTA, ZMISLI DANJŠNJI DAN, KAM TVOJA POT TE PELJE, NA TVOJI GLAVCI ROŽICE NE BODO VEČ CVETELE.

POTE SO PRIŠLI SVATJE DANS, SO Z ROŽCAMI OBDANI, TO KAŽE TVOJE POŠTENJE VISOKO SPOŠTOVANO.

STOPILA BODEŠ PRED OLTAR, DEKLICA TI MLADA, DOBILA BOŠ ZAKONSKI PAR, BOŠ SVOJGA MOŽA ŽENA.

PREJ KO BOŠ SPRED OLTARJA ŠLA, NAJ JEZUS GRE ZRAVN TEBE, SPREJMI GA NA OHCETI, NE PUSTI GA OD SEBE!

Foto: arhiv

ŠE NEKAJ BI TE OPOMNIL RAD, NEVESTA, NE ZAMERI, OD SVOJIH STAŠEV ZADNIKRAT TI DANES SLOVO VZEMI! POLJUBI SVOJO MAMICO, LEPO SE JIM ZAHVALI, KOLKRAT SO MOGLI GOR VSTAJAT, SO TEBE PESTOVALI. ZAHVAL SE SVOJMU ATEKU, KO SO TE GOR VZGOJLI, V KRŠČANSKEM NAUKU SO LEPO TUD TEBE PODUČILI.

V tistem sta si nevesta in mama že skočili v objem, tekle so solze in še ata je iskal robec, četudi je skušal skriti rdeče oči. To je bil trenutek, ko nihče ni ostal ravnodušen.

No, sledil je civilni obred in cerkvena poroka, zaobljuba pred pričami in bogom. Na cerkvenem dvorišču smo špilali, bilo je svatovsko vino in fotografiranje, največkrat pri Pajku v Velenju, mi, muzikanti in nekaj svatov smo ta protokol običajno preskočili in počakali v kakšni

oštariji.

Ko je bil ta del mimo, se je kolona svatov počasi odpravila proti domu, kjer je bilo poročno slavlje. Dostikrat smo imeli ohcet celo noč pri nevesti, potem smo se vsi skupaj odpravili na ženinov dom in tam nadaljevali še vso nedeljo in celo noč na ponedeljek, ko smo potem počasi rajžali vsak na svoj konec.

Pogosto je bilo tako, da so svatje, ki so bili na nogah že celo soboto in potem vso noč, v nedeljo dopoldne popadali v spanje po skednjih, kamrah, klopeh in v letnem času zunaj pod jablanami. Še prej so slekli praznična oblačila in se preoblekli v vsakdanja. Nekateri so jih imeli s seboj, drugi naročili tistemu, ki je v času njihove odsotnosti varoval hišo pred roparji in ognjem, da jih je prinesel tja, kjer je bila svatba. Tudi varuh je imel nekaj od tega, lačen in žejen domov seveda ni šel. Spomnim se takega varuha, ki je nekoč prišel in ni mogel dopovedati, da celo noč ni zatisnil očesa, da je na dilah strašilo. Celno noč je ropotalo in nekdo

je premetaval stole in trkal in skakal in jokal. Šele ko se je dodobra zdanilo, je zbral korajžo in splezal na podstrešje, da bi se prepričal, kaj uboga duša hoče. Zagledal je tri mačke, dremajoče sredi kupa kosti, ki so jih prejšnji dan obrali in jih je nekdo zmetal na dile, kjer so mačke pač domovale. Ponoči so premetavale veliko svinjsko kost po lesenem podu, kar je sredi nočne tišine bilo slišati silno grozljivo in strašljivo.

Da je bilo poročno slavlje oziroma ohcet ena najbolj veselih reči, ki so se kadarkoli godile po hišah, se ve. Mize so se šibile od dobrot, ki so bile sicer poredko na razpolago. Svečani prti, sicer skrbno zaviti v predalih in obloženi s pripravki proti moljem, so prišli na beli dan, sveže so jih oprali in zlikali na stroge robove. Sezonsko cvetje se je bohotilo po njih.

Ko so svatje posedli in je prišla na mizo večerja, so včasih molili, največkrat pa je bila za uvod Kangalilejska ohcet (ali svatba v Kani Galilejski):

ENA NOVA ZDRAVIČKA JE VENKAJ PRIŠLA,
KATERA ŽE DOLGO NA SVETU NI BLA,
OD LJUBE MARIJE DEVICE, ONA SPROSILA JE VINCE.

NAJPREJ JE PROSILA ZA TISTE LJUDI,
KATERI V KANGALILEJI NA OH CET SO BLI,
PROSILA JE SVOJEGA SINA,
SVATJE, GLEJ, NIMAJO VINA.

USMILJENI JEZUS JE REKEL TAKO:

» NATOČTE ŠEST VRČEV S TO FRIŠNO VODO

IN DAJTE POSKUSIT STAREŠINU,
ON BO POHVALIL TO VINO!«

A ZDAJ GA PA PIJMO EN GLAŽEK AL DVA
V IMENU MARIJE IN SINA DUHA,
V IMENU MARIJE DEVICE,
ONA SPROSILA TO VINCE.

Poročna večerja je bila razkošna, goveji juhi z domačimi rezanci je sledi pražen krompir, kuhan hren, vinska omaka, solata, pečenka, panirano meso, govedina iz juhe in še kaj. No, bile so tudi skromnejše, ampak v glavnem so za ta dan ljudje nabrali skupaj vse, da se je hiša izkazala in so se ljudje razšli z odličnimi vtisi.

Po večerji so bili obvezni krofi, brez njih ni bilo ohceti. Venci so morali biti v liniji, kot se zagre, rahli, topljivi in rumeni so se na mizah debelo režali vso noč. Skaziti se enostavno niso smeli, prav tako kot tudi ne potica. Bila je vedno, tort seveda takrat še ni bilo, in zmeraj samo orehova. Po njej se je kuharica poznala, bilo pa je seveda še več vrst drobnega peciva, kraljevali so pa janeževi upognjenci.

Vloga kuharice na ohceti je bila neizmerno odgovorna in je zagotovo pri vsaki poroki doživljala svoj stres. V Ravnah sta svoje čase najbolj sloveli dve, Krištanova in Strnakova gospa. Običajno je bila pri hiši kar ves teden pred veselim dogodkom, mesila, mazala, pekla...na svatbi ji je potem navadno v kuhinji pomagala vsaj ena, kakšni dve dekleti ali ženski

pa sta nosili na mizo. Ker pri hišah seveda ni bilo toliko posode, so si jo za take priložnosti izposojali in sleherna skleda in žlica je bila nekako označena, da so potem vse zagotovo vse dobili nazaj.

V najdaljši noči se je potem rajalo, pelo, igralo, vmes pa so muzikanti poskrbeli za številne šale, o katerih bom morda kakšno rekla naslednjič.

Mogoče še beseda o darilih: najbolj razkošno darilo je bilo od starešine, ki je po navadi kupila »kovtre«, torej dve prešiti odeji. Dobro se je izkazal tudi, kdor je izbral servis za hrano, kavo ali pijačo...ostala darila so bila skromenjša, kak lonec, majolika, žlice in take praktične reči.

Ko je že sonce vstajalo in je tu pa tam kdo že po malem zehal, je prišel čas za KONFEHT. To je pomenilo, da so kuharica in pomočnice svate spravile iz hiše, pobrale vse z miz, strelsle prte, postavile stole na mize in pometle ter pobrisala tla. Nato so prte pogrnile nazaj in na mize nadevale vse pecivo in potice, kolikor ga je bilo. Rajanje se je lahko spet nadaljevalo.

Ko je šla ohceta h kraju, je bila v navadi LERMA. Starešini obeh mladoporočencev sta hodili od svata do svata in pobirali prispevek za muzikante in kuharico. Ko je bil denar po-

bran, sta ga razdelili po krožnikih: eden je bil za muzikante, drugi za kuharico in tretji za pomočnice in tiste, ki so nosile na mizo. Da se je stvar malo raztegnila, so morali potem vsi ti ugibati, kateri krožnik je za koga in dokler niso uganili, denarja tudi niso dobili. Navadno so največ plačila dobili muzikanti, nekaj manj kuharica in tako naprej. To je bilo tudi vse plačilo, posebej mladoporočenca nista plačevala nikomur. Svatje so pač po neki stari maniri vedeli, koliko je treba primakniti, da bo volk sit in koza cela.

Včasih so kuharici izročili denar tako, da so jo v kuhinji nabasali na lesen lopar za vsajanje kruha v peč in jo prinesli v sobo in če je pri tem brcala ali dvigala nogi, je bilo režanja in napenjanja oči na pretek.

Poročno slavje smo navadno zaključili s tole pesmijo:

OJ BODTE MI POZDRAVLJENI VSI SVATJE
SKUP POVABLJENI,

AL MEN JE BIL PAČ KRATEK ČAS, DOKLER
SEM BIL PRI VAS!

TI DRALALA, TI DRALALA, TI DRALALA...

AL MEN JE BIL PAČ KRATEK ČAS, DOKLER
SEM BIL PRI VAS!

LJUBI ŽENIN IN NEVESTA TI, DOKLER VAJ
BOG NA SVET PUSTI,

DA BI SE VLJUBEZNI DRUŽILA, MED SABO
LJUBILA.

TI DRALALA.....

ČE PA PRIDE PRI HIŠI KAKŠEN KRIŽ, GLEJ,
DA GA VOLJNO POTRPIŠ.

LJUBI ŽENIN IN NEVESTA TI, KER BOG
TAKO ŽELI.

TI DRALALA....

ČE PA PESEM KTERMU VŠEČNA NI, PA
PROSIM, DA MI ODPUSTI,

KO BI LE ENO BOLJŠO ZNAL, BI TUDI SLO-
VO DAL.

TI DRALALAL....

PA RAD BI GA ŠE SPIL EN GLAŽ, POPREJ
KO BOM SLOVO VZEL OD VAS,

ZATOREJ SVATJE - PIJMO GA V LJUBEZNI
BRATOVSKI!

TI DRALALALA...

Če ne drugega, tisti tidralalala je pomagala
peti cela družba in objeti čez rame smo naredili
res eno lepo slovo.«

Tako nekako je bilo. Nisem etnologinja, ne
držite me za besedo. Moj namen je bil samo
ta, da čisto poljudno spravim v besede to, kar
mi je povedal naš muzikant, prekaljeni ohcetni
maček, Jože Medved.

Cerkev

BOGOSLUŽNA OZNANILA

**Svete maše na 22.nedeljo med letom,
30. avgusta, 2015:**

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., 8.30 uri
(skupni krst) in ob 15. uri **srečanje bolnikov
in starostnikov.**

Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.

**V ponedeljek 31.avgusta je v Belih Vodah
češčenje Svetega Rešnjega telesa. Sveta
maša bo ob 8.00 uri in po njej molitvena ura.
Popoldne bo ob 17.00 uri molitvena ura in
ob 18.00 uri sveta maša.**

**V soboto 5.septembra je v Zavodnju
češčenje Svetega Rešnjega telesa. Sveta
maša bo ob 8.00 uri in po njej molitvena ura.
Popoldne bo ob 17.00 uri molitvena ura in
ob 18.00 uri sveta maša.**

**Svete maše na 23.nedeljo med letom
6.septembra 2015:**

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19 uri.
Bele Vode ob 8.30 uri (**srečanje bolnikov in
starostnikov**).
Zavodnje ob 10.uri. | Uršlja gora ob 14.uri.

**Svete maše 8.septembra 2015 na praznik
Marijinega rojstva:**

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.

Šoštanjska mestna cerkev ob 19 uri.

Bele Vode ob 8.30 uri.

Zavodnje ob 10.uri.

Gaberke ob 17 uri češčenje Svetega Rešnjega
Telesa in ob 18.uri sveta maša.

Topolšica ob 17 uri češčenje Svetega Rešnjega
Telesa in ob 18.uri sveta maša.

**V sredo 9.septembra je v mestni cerkvi v
Šoštanju češčenje Svetega Rešnjega telesa.**

Svete maše bodo ob 7.00 uri in po njej češčenje
do 10.00 ure, ko bo sveta maša. Popoldne ob
17.uri češčenje in ob 19.uri sveta maša.

**Svete maše na 24.nedeljo med letom,
13. septembra 2015:**

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. In 8.30 uri.

Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19 uri.

Zavodnje ob 10.uri. | Gaberke ob 10.uri.

Sveti Križ ob 10.30.

**Svete maše na 25.nedeljo med letom,
20.septembra 2015:**

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. In 8.30 uri
(skupni krst); ob 15. uri srečanje gibanja Vera
in luč.

Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19 uri.

Bele Vode ob 8.30 uri.

Zavodnje ob 10.uri (**srečanje bolnih in
ostarelih**).

**Svete maše na 26.nedeljo med letom,
Šmihelska in Slomškova nedelja
27. septembra 2015.**

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30
slovesna praznična sveta maša.

Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 slovesna
praznična maša in ob 19 uri.

Bele Vode ob 8.30 uri.

Zavodnje ob 10.uri.

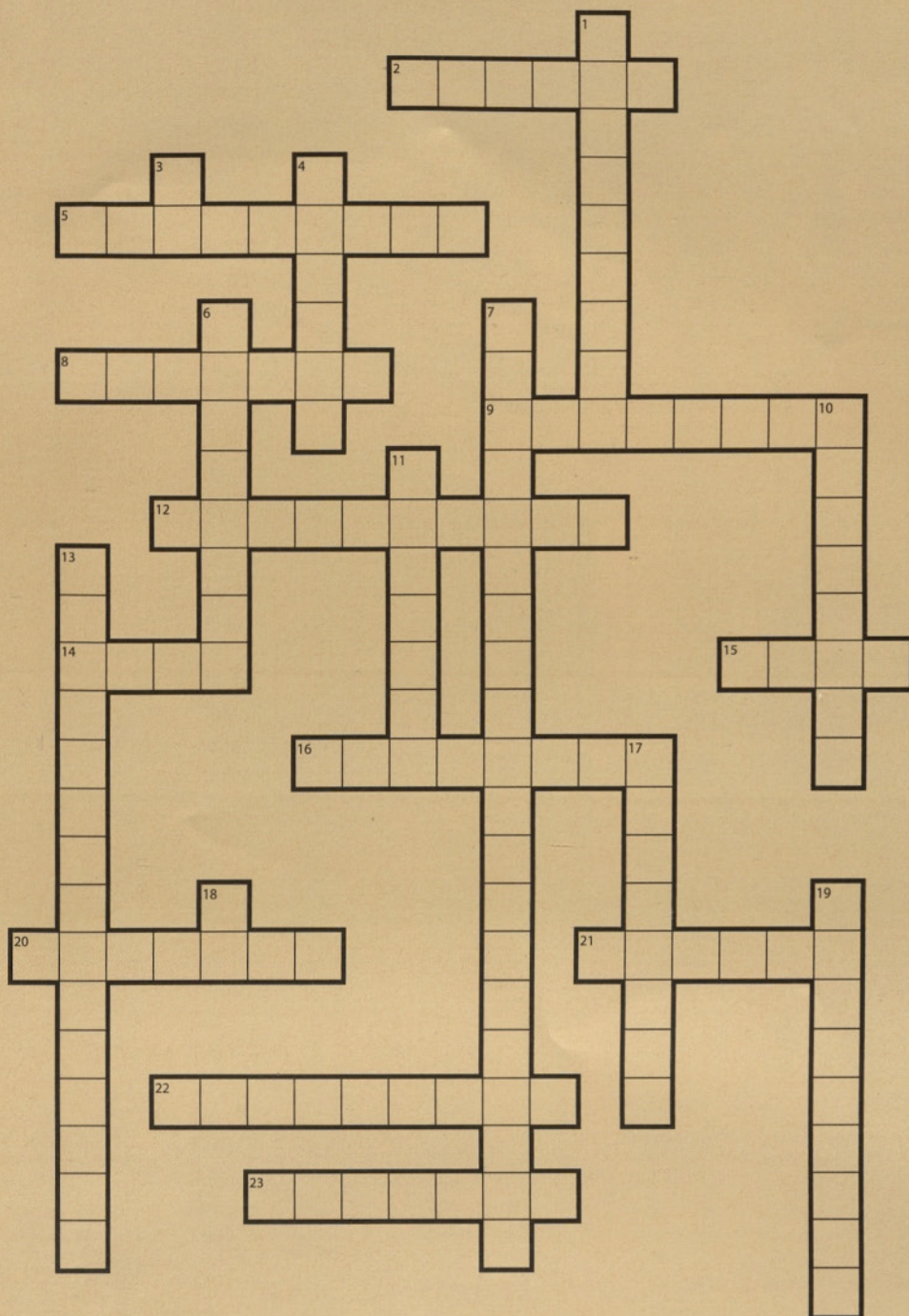
**V torek 29. septembra je na praznik nadan-
gelov sv. Mihaela, Rafaela in Gabrijela v**

**Šoštanjski župnijski cerkvi češčenje Svete-
ga Rešnjega telesa.Svete maše bodo ob**

**7.uri in po njej češčenje do 10. ure, ko bo
sveta maša. Popoldne ob 17. uri češčenje in
ob 19. uri sveta maša.**

Stična mladih:

Stična mladih bo letos 19.septembra 2015.
Geslo letošnjega srečanja je »Blagor čistim v
srcu, kajti Boga bodo gledali« (Mt 5,8). Mladi,
lepo vabljeni, prijavite se lahko v župnijski
pisarni.

Vodoravno

2. Šepetalec v gledališču
5. Prvi astronaut na Luni (Neil)
8. Lahkovernež
9. Prožen trak
12. Slovenska glasbena skupina
14. Nekdanja švedska glasbena skupina
15. Priprava za mletje žita
16. Izbrani spisi enega ali več pisateljev
20. Morski sesalec severnih morij
21. Davek na uvoženo ali izvoženo blago
22. Bajeslovno bitje s človeškim telesom in pasjo glavo
23. Majhen kirurški nož

Navpično

1. Francoski filmski režiser (Philippe)
3. Darko Menih
4. Nemški slikar (Franc)
6. Povzročitelj vrenja
7. Studenec na robu potopljenega Družmirja, pri Termoelektrarni Šoštanj
10. Sosednja država Slovenije
11. Neurje
13. Izboklina na vratu
17. Severnoameriški krokodil v Misisipiju
18. Celje
19. Vrtna rastlina za kompot

7	9		3				1	8
		2	8	5				9
3				7			6	
6	4			8	1			
	8	5			7			6
2			6		3			
9		4	7				2	
	3			6	2			
	2			3	8		7	

ŠALE

Ribič kolegu:

Si označil mesto, kjer sva ulovila toliko rib?

Ja! Na čoln sem narisal križ!

Norec! Kaj pa, če jutri ne bova dobila istega čolna?

Milan kontrolorju v vlaku pokaže vozovnico.

Kontrolor: "Oprostite, ampak kupili ste otroško vozovnico."

Milan: "A vidite, gospod kontrolor, kako dolgo sem moral čakati na ta vlak?!"

Študent na izpitu.

Profesor mu reče: Samo dve vprašanji vam bom postavil. Se strinjate?

Prav. In kakšno je drugo vprašanje?

"Mami, kaj je to impotenca?" Je radoveden Janezek. "To je je tako, kot bi hotel s kuhanimi špageti igrati pikado!" mu pojasni mama

Se pogovarjata dva prijatelja, pa pravi prvi:

"Janez, si že naredil kakšen načrt za dopust?"

Janez: "Ne, čemu bi ga? Moja žena določi, kam

bomo šli, moj šef določi, kdaj bomo šli, in moja banka določi, kako dolgo bomo na dopustu!"

"Poklicali ste 113, klic v sili, prosim."

"Dve puncici se tepeta zame!"

"Dobro..." po krajšem premoru "...in kje je tu problem?" "Ta grda zmaguje!"

Prodam rezervne dela za Audi A6, limuzina, črn, metalne barve, letnik 2012.

Dele si lahko ogledate v Ljubljani, od Celovške ceste 150 do 190.

Šaleški
**FESTIVAL
PIVA**

TRG BRATOV
ŠOŠTANJ

SOBOTA, 29. 8. 2015
OD 15. DO 21. URE

Velenje

Sp Do 35

LIST

2015

352(497.4 Šoštanj)

9008161,14/15

COBISS

KNJARNICA VELENJE

Predstavitel in degustacija slovenskih piv
Predstavitel in degustacija tujih piv
Animacijski in glasebni program

Kmečka tržnica

**TRG BRATOV MRAVLJAKOV
ŠOŠTANJ**

SOBOTA 29. 8. 2015

OD 8. DO 12. URE

Kmečka tržnica

Animacijski in glasbeni program

Srečelou